

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۹/۰۸/۳۰

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درسه‌را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

سوالات آزمون

پایه یازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سوالات: ۱۵۰	مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۱۵	۱	۱۵	۱۵ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۶۱	۷۵	۲۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۷	تاریخ ۲	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۸	جغرافیا ۲	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه
۹	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۱۶	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۱۰	فلسفه ۱	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۵ دقیقه
۱۱	روان‌شناسی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

DriQ.com

فارسی

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «التهاب - درایت - طاقت فرسا - شایق» اشاره شده است؟
 (۱) بی‌قراری - دانش - دشوار - محکم
 (۲) شعله‌ور شدن - بینش - توان فرسا - آرزومند
 (۳) برافروختن - آگاهی - سخت - یاری کننده
 (۴) ناآرامی - بیرق - تحمل ناپذیر - مشتاق
- ۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
 «تفریط (زیاده‌روی) / چنبره زدن (حلقه زدن) / بختک (کابوس) / اعطا (بخشش) / اذن (رخصت) / پرومند (میوه‌دار) / باره (اسب) / افسر (تاج) / کورسو (روشنایی کم) / وجد (انصاف)»
 (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟
 (۱) شه از سفیر پذیرفت آن چه گفت و نهفت
 (۲) هر زمانی ز بخت بد سوی من
 (۳) مرغ روحم که همی زد ز سر سدره سفیر
 (۴) قطره‌ای کز بحر وحدت شد سفیر
- ۴- دوبیتی زیر، یادآور نام اثری از کدام شخصیت ادبی است؟
 «چو دیدم نیست نامت در منازل
 گرفتارم به بنده نینوایت»
 (۱) مجید واعظی (۲) اصغر رباط جزئی
 (۳) کامور بخشایش (۴) سید ضیاءالدین شفیعی
- ۵- در کدام گزینه، «شاخص» برای مفعول به کار رفته است؟
 (۱) میر یوسف برادر سلطان
 (۲) بود همیشه جوان «صائب» آن که دریابد
 (۳) چون در آواز آمد آن بریطس‌رای
 (۴) اگر مشاهده خواهی فروغ یزدان را
- ۶- تعداد «نقش‌های مسندی» در کدام گزینه، بیشتر است؟
 (۱) کیستند اهل جهان، بی‌سروسامانی چند
 (۲) زین گلستان که در آن نیست نشانی از عشق
 (۳) ملتفت باش که اکنون همه کس موزون است
 (۴) دو سه روزی است تماشای گلستان جهان
- ۷- در کدام گزینه، واژه‌های مشخص شده دو نقش «نهادی و مفعولی» دارند؟
 (۱) نهال دستگیری، دستگیری بار می آرد
 (۲) نیندازد ز نخوت سایه بر روی زمین صائب
 (۳) چو خورشید درخشان در زوال خویش می‌کوشد
 (۴) ندارد چشم احسان از خسیسان همت قانع
- ۸- آرایه درج شده در برابر تمام گزینه‌ها درست است؛ به جز .....
 (۱) ای میان تو چو یک موی و دهان یک سر موی
 (۲) ناوک چشم تو گر موی شکافد شاید
 (۳) تو به هنگام سخن گر نشوی موی شکاف
 (۴) ور نیاید دهند در نظر ای جان جهان
- ۹- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - تشبیه - تلمیح - استعاره» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
 الف) دل کنده‌ام از جمله یاران و عزیزان
 ب) در پرده شب نوش می‌ناب که دریافت
 ج) هر چند برآورده آن جان جهانم
 د) بس تیر سبک‌سیر که بر خاک نشاند
 (۱) ج - الف - ب - د (۲) ب - د - ج - الف
 (۳) د - ج - ب - الف (۴) الف - د - ب - ج

- ۱۰- تمامی آرایه‌های کدام گزینه در بیت زیر به کار رفته است؟
 «ز شور عشق تو در کام جان خسته من
 ایهام تناسب - استعاره - حس آمیزی - تناقض
 (۱) ایهام تناسب - حس آمیزی - تناقض
 (۲) ایهام تناسب - حس آمیزی - تناقض
 (۳) تشخیص - واج آرایی - حس آمیزی - جناس تام
 (۴) تشخیص - واج آرایی - حس آمیزی - جناس تام»
- ۱۱- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟
 (۱) چون غنچه دل ز هر یک باید چو عاقبت کند
 (۲) از تماشای دل صدپارهام غافل مباش
 (۳) خاک شو خاک ز آغاز که دوران سپهر
 (۴) منشین ز سر پای که تا چشم زنی
- ۱۲- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟
 (۱) می‌توان پرهیز کرد از دشمنان خارجی
 (۲) چرا ز غیر شکایت کنم، که همچو حباب
 (۳) خیانت‌های پنهان می‌کشد آخر به رسوایی
 (۴) دشمن خانگی از خصم برونی بترست
- ۱۳- کدام گزینه با مفهوم بیت «در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما» متناسب است؟
 (۱) مرا چون حلقه در بیرون در تا چند بگذاری
 (۲) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون
 (۳) لباس لفظ را من تار و پود تازگی دادم
 (۴) عقیق خاتم شاهم، یمن زندان بود بر من
- ۱۴- کدام گزینه با بیت «چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش»، تناسب معنایی ندارد؟
 (۱) همین نجابت ذاتی است آن چه محترم است
 (۲) بهره‌اش نیست کز نسب عاری است
 (۳) به خود هر آن چه به کف آوری توانی داشت
 (۴) شوخ‌چشمی بین که پیش در شهوار حسب
- ۱۵- کدام گزینه با بیت «ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می‌دید»، تناسب معنایی ندارد؟
 (۱) ثبات نیست جهان را به ناخوشی و خوشی
 (۲) در بد و نیک جهان دل نتوان بست از آنک
 (۳) دانی که بر نگین سلیمان چه نقش بود؟
 (۴) کس نیست در جهان که نباشد اسیر تو

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة أو إلى العربية أو المفهوم (۲۳ - ۱۶):

- ۱۶- «فأنزل الله سكينته على رسوله و على المؤمنين»:
 (۱) پس خداوند آرامشی را بر پیامبر خود و بر مؤمنان نازل می‌کند!
 (۲) پس پروردگار، آرامش خود را بر پیامبر و مؤمنین نازل کرده است!
 (۳) پس خداوند آرامش را از جانب خویش، بر فرستاده و بر مؤمنان فرو فرستاد!
 (۴) پس خدا آرامش را بر فرستاده‌اش و بر مؤمنین فرو فرستاد!
 ۱۷- «الذي يُجْرَب مجرباً لا يصل إلى نتيجة جيدة»:
 (۱) هر کس چیزی را دوباره بیازماید، به بهترین نتیجه نمی‌رسد!
 (۲) هر آن‌که آزموده شده‌ای را آزموده، به نتیجه خوبی نرسیده است!
 (۳) آن‌که آزموده شده‌ای را بیازماید، به نتیجه خوبی نمی‌رسد!
 (۴) کسی که آزموده‌ای را دوباره بیازماید، به نتیجه‌ای خوب دست نمی‌یابد!
 ۱۸- «ما نُسَمِّيهِ بالملّح هو أبيات ممزوجة بالفارسية و العربية»:
 (۱) چیزی که ملّح نامیده شده، همان ابیاتی هستند که درآمیخته به فارسی و عربی می‌باشند!
 (۲) آن چه آن را ملّح می‌نامیم، ابیاتی آمیخته به فارسی و عربی هستند!
 (۳) آن چه آن را به ملّح نامیده‌ایم، ابیاتی درآمیخته به زبان فارسی و عربی هستند!
 (۴) چیزی که آن را ملّح نامیده‌اند، همان ابیاتی هستند که آمیخته به فارسی و زبان عربی می‌باشند!

۱۹- «ندمت أن أسب من كان سبني!»:

- (۱) پشیمان شدم که ناسزا بگویم به کسی که به من ناسزا گفته بود!
- (۲) پشیمانم از این که ناسزا دادم به آن که به من ناسزا داده بود!
- (۳) دچار ندامت شدم که دشنام دهم به آن که به من دشنام می داد!
- (۴) پشیمان بودم که به کسی که به من دشنام داد، دشنام داده بودم!

۲۰- عین الخطأ:

- (۱) لیست دموع عینی هذی لنا العلامة! آیا این اشکهای چشمم برای ما نشانه نیست!
- (۲) وجدت راحة الود إن شمت زفاتي! اگر استخوان پوسیده ام را ببوی، بوی عشق را می یابی!
- (۳) أحبتي هجروني كما تشاء عداتي! دوستانم از من جدایی گزیدند چنان که دشمنانم می خواستند!
- (۴) وقد فقتش عين الحياة في الظلمات! و گاهی چشمه زندگانی در تاریکی ها جست و جو شده است!

۲۱- «عليك أن تدع من أساءك مهاناً لكي تسخط الشيطان و يعاقب عدوك! تو باید کسی را که به تو بدی کرده، ..... رها کنی تا شیطان را

..... و .....!؛ عین الصحيح للفراغات:

- (۱) خوار - خمشگین سازی - دشمنت مجازات شود
- (۲) پست - ناراحت کنی - دشمنت را کیفر داده شود
- (۳) پست - ناراحت کنی - دشمنت کیفر داده شود
- (۴) خوار - کیفر دهی - دشمن خود را مجازات کنی

۲۲- «پیامبر برانگیخته شد تا بزرگواری های اخلاق را کامل کند!»؛ عین الصحيح:

- (۱) إنما النبي (ص) بعث ليتمم المكارم الأخلاق!
- (۲) بعث النبي (ص) ليتمم مكارم الأخلاق!
- (۳) النبي (ص) أرسل لإتمام المكارم الأخلاقية!
- (۴) بعث النبي (ص) ليتمم مكارم الأخلاق!

۲۳- «جمال المرء فصاحة لسانه!»؛ عین المناسب للمفهوم:

- (۱) زبان درکش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی زبان
- (۲) چو در بسته باشد چه داند کسی / که جوهر فروش است یا پيله ور
- (۳) زبان در دهان ای خردمند چیست / کلید در گنج صاحب هنر
- (۴) تا مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرش نهفته باشد

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۲۷ - ۲۴):

اللغة العربية من القديم كانت لغة اهتتم بها الإيرانيون فأثرت على لغتنا و ثقافتنا. فترى أن كثيراً من علماءنا قد ألفوا كتباً في مختلف المجالات بلغة القرآن أو عدداً من شعرائنا أنشدوا أبياتاً ممزوجة بالعربية و الفارسية. للغة العربية ميزة (صفة) عجيبة و هي الإشتقاق فتعني بناء الكلمات بأوزان مختلفة تشمل على معانٍ تختلف عن غيرها. و الجدير بالذكر أن خلاف تصور البعض إن العربية تأثرت بالفارسية خاصة في قديم الزمان.

۲۴- عین الصحيح (حسب النص):

- (۱) إن الفارسية تأثرت بالعربية لغوياً فقط!
- (۲) إن الإشتقاق يُعطي للكاتب اختيارات كثيرة لبيان ما يُريده!
- (۳) على خلاف تصورنا إن العربية أثرت على الفارسية كثيراً!
- (۴) بعض إنشادات شعراءنا امتزجت بالعربية تماماً!

۲۵- «يمكن أن نستنتج من النص أن العربية .....»؛ عین الخطأ:

- (۱) تأثرت بالفارسية في القديم و هذا انقطع الآن!
- (۲) كانت لغة العلم و الأدب عند الإيرانيين!
- (۳) تُشير إلى ميراثنا الإيراني - الإسلامي!
- (۴) لغة غنيّة في بناء الكلمات و المعنى!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۲۶ و ۲۷):

۲۶- «اهتم»:

- (۱) فعل ماضٍ - للغائب - لازم / فعل و فاعله اسم ظاهر و الجملة فعلية
- (۲) مزيد ثلاثي - متعدّد / فعل مع فاعله المرفوع و الجملة فعلية
- (۳) معلوم - مجرد ثلاثي / فعل و فاعل
- (۴) مزيد ثلاثي (من باب «افتعال») - مجهول / فعل و فاعله محذوف

۲۷- «أوزان»:

- (۱) اسم - جمع مكسر (مفرد مؤنث) - معرب / مجرور بحرف الجرّ (بأوزان: جار و مجرور)
- (۲) جمع تكسير - مبني / مضاف و المضاف اليه «مختلفة»
- (۳) اسم - معرب - مثنى / موصوف و الصفة «مختلفة»
- (۴) اسم - جمع مكسر - معرب / مجرور بحرف الجرّ

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۳۰ - ۲۸):

۲۸- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) حَتَّى يَذوق مِنْهَا كَأَسَا مِنَ الْكَرَامَةِ!
- (۲) وَ اللَّهُ مَا زَأْنَا حَبّاً بِلا مَلَامَةٍ!
- (۳) سَلِ الْمَصْنَعِ رَكْباً تَهِيماً فِي الْفَلَوَاتِ!
- (۴) فَكَمْ تَمَرَّرَ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهْدٍ!

۲۹- «المستبد الذي لا يرى لأحد عليه حقاً!»؛ العبارة تصف مفردة .....

- (۱) القهار
- (۲) البارئ
- (۳) المتكبر
- (۴) الجبار

۳۰- عین ما يدل على التفضيل:

- (۱) أحبّ الذين يخدمون الآخرين بأعمالهم!
- (۲) اللباس الأبيض مناسب للمرور في الليل!
- (۳) «و اجعل لي لسان صدق في الآخرين»
- (۴) أحبّ عباد الله الذين ينفعون الناس!

دین و زندگی

- ۳۱- طرح موضوعاتی هم چون «عدالت خواهی و علم دوستی» و «سخن گفتن از موضوعات متنوع در عین هماهنگی دقیق تر از اعضای یک بدن»، هر یک به ترتیب نشان دهنده کدام ویژگی اعجاز محتوایی قرآن کریم است؟
 (۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
 (۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
 (۳) جامعیت و همه جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
 (۴) ذکر نکات علمی بی سابقه - جامعیت و همه جانبه بودن
- ۳۲- کدام دسته از احکام و مقررات اسلامی هستند که سایر قوانین را تحت نظر قرار داده و کنترل می کنند و آن گاه که از شیوه و چگونگی پاسخ به نیازهای انسان سخن به میان می آید، کدام دسته از قوانین مورد نظرند؟
 (۱) تنظیم کننده - متغیر و ثابت (۲) متغیر و ثابت - تنظیم کننده (۳) متغیر - تنظیم کننده (۴) تنظیم کننده - متغیر
- ۳۳- مفاهیم اصلی کدام یک از ابیات زیر در مقابل آن ها به درستی ذکر شده است؟
 الف) یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر ← وحدت تعالیم انبیا
 ب) نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت / به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد ← درس نخوانده بودن پیامبر
 ج) و ز ایشان سید ما گشته سالار / هم او اول هم او آخر در این کار ← حفظ قرآن از تحریف
 د) در این ره انبیا چون ساربان اند / دلیل و رهنمای کاروان اند ← وظیفه پیروان پیامبران گذشته
 (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»
- ۳۴- خاستگاه نیازهای متغیر انسان، چیست و یکی از نمونه های آن کدام است؟
 (۱) سرمایه های ذاتی انسان - حرام شدن روزه ماه رمضان در صورت ضرر داشتن
 (۲) سرمایه های ذاتی انسان - چگونگی تأمین امنیت و ابزارها و سلاح های مورد نیاز
 (۳) درون نیازهای ثابت - چگونگی تأمین امنیت و ابزارها و سلاح های مورد نیاز
 (۴) درون نیازهای ثابت - حرام شدن روزه ماه رمضان در صورت ضرر داشتن
- ۳۵- به ترتیب، معجزات «شفا دادن به بیماری های غیرقابل درمان» و «زنده کردن مردگان» از حضرت عیسی (ع) در کدام بخش از آیات شریفه ترسیم شده اند؟
 (۱) «فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ» - «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ»
 (۲) «فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ» - «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ»
 (۳) «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ» - «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ»
 (۴) «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ» - «وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ»
- ۳۶- خداوند در مقابل طلبیدن دینی جز اسلام چه واکنشی را اتخاذ می نماید و چه سرانجامی را ترسیم می فرماید؟
 (۱) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ» - «أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»
 (۲) «فَلَنْ يَقْبَلُ مِنْهُ» - «أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»
 (۳) «فَلَنْ يَقْبَلُ مِنْهُ» - «وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»
 (۴) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ» - «وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»
- ۳۷- چه عواملی سبب می شد که سران مشرکان، مردم را از شنیدن آیات قرآن منع کنند و اعجاز محتوایی قرآن از چه راهی قابل ادراک است؟
 (۱) سخن گفتن قرآن کریم از موضوع هایی هم چون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ها - استفاده از ترجمه ها
 (۲) سخن گفتن قرآن کریم از موضوع هایی هم چون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ها - فقط آشنایی با زبان عربی
 (۳) ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمات و جملات، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات - استفاده از ترجمه ها
 (۴) ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمات و جملات، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات - فقط آشنایی با زبان عربی
- ۳۸- از آیه شریفه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» کدام مفهوم مستنبط می گردد؟
 (۱) از دلایل الهی بودن قرآن کریم، نزول آیات آن بر پیامبری درس ناخوانده است.
 (۲) یکی از جنبه های اعجاز محتوایی قرآن کریم که از تدبر در آیات آن به دست می آید، انسجام درونی در عین نزول تدریجی است.
 (۳) اختلاف افکنی میان مسلمانان از دیدگاه قرآن کریم مردود است و این مفهوم، از تدبر در آیات به دست می آید.
 (۴) هر کس دین خود را از غیر خدا بجوید، نزد خدا مورد قبول نیست و در آخرت دچار زیان می شود.
- ۳۹- در حدیث امام باقر (ع) که می فرماید: «خداوند آن چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» منظور از آن چه مورد نیاز است، چیست و به کدام جنبه از اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره شده است؟
 (۱) نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان ها - جامعیت و همه جانبه بودن
 (۲) نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان ها - ذکر نکات علمی بی سابقه
 (۳) همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در زندگی مادی و معنوی خود به آن نیاز دارد. - ذکر نکات علمی بی سابقه
 (۴) همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در زندگی مادی و معنوی خود به آن نیاز دارد. - جامعیت و همه جانبه بودن
- ۴۰- کدام عبارت قرآنی بیان می دارد که اگر قرآن کریم توسط یکی از درس خواندگان و دانشمندان جامعه آورده می شد، ممکن بود شک و شبهه ای ایجاد شود؟
 (۱) «لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»
 (۲) «إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ»
 (۳) «لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»
 (۴) «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ»

۴۱- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام یک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره می‌کند؟

- تشبیه زمین به دُلُول

- تشبیه هماهنگی آیات قرآن به عملکرد اعضای بدن

- اصلاح جامعه موجود و مبارزه با عقاید خرافی

(۱) ذکر نکات علمی بی‌سابقه - جامعیت و همه‌جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۲) ذکر نکات علمی بی‌سابقه - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۳) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه‌جانبه بودن - ذکر نکات علمی بی‌سابقه

(۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - ذکر نکات علمی بی‌سابقه

۴۲- کدام دسته از افراد زیر به رغم نداشتن دین مورد پسند خداوند متعال، معذور هستند و عذاب نمی‌شوند؟

(الف) آنان که پس از تحقیق و جست‌وجو به حقانیت دین جدید پی نبرده‌اند.

(ب) کسانی که در عین آگاهی از حقانیت اسلام، از روی رشک اختلاف کردند.

(ج) آنان که از آمدن پیامبر جدید یا نزول کتاب آسمانی جدید مطلع نشوند.

(د) کسانی که امیال دنیوی خود را به دین الهی ترجیح دهند.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

۴۳- چرا ساحران عصر حضرت موسی (ع) با دیدن عصای ایشان و تبدیل شدن آن به ازدهایی عظیم، به معجزه بودن آن اعتراف کردند و به خدای

یگانه ایمان آوردند؟

(۱) زیرا معجزه حضرت موسی (ع) گرچه کاری معمولی بود، اما با علم رایج در زمان خود تناسب داشت.

(۲) زیرا معجزه حضرت موسی (ع) فراتر از کار ساحران و متناسب با سحر و جادوی رایج در آن زمانه بود.

(۳) زیرا فرعون، آنان را به قتل تهدید کرده بود و نمی‌خواستند زیر بار ظلم بروند.

(۴) زیرا معجزات پیامبران گذشته را دیده بودند و جنس معجزه را می‌شناختند.

۴۴- آنان که نسبت دادن قرآن به خداوند را دروغ بستن پیامبر به خدا می‌پندارند، برای اثبات ادعای خود مأمور به چه فرمانی هستند؟

(۱) «يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ» (۲) «فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

(۳) «يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ» (۴) «لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

۴۵- از ترجمه آیه شریفه «و [خداوند] عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند»، کدام یک از جنبه‌های اعجازی کتاب آسمانی مسلمانان برداشت می‌شود؟

(۱) اعجاز لفظی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی (۲) اعجاز لفظی - تأثیرناپذیری از فرهنگ و عقاید دوران جاهلیت

(۳) اعجاز محتوایی - تأثیرناپذیری از فرهنگ و عقاید دوران جاهلیت (۴) اعجاز محتوایی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 46-50 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

46- Carlos is always happy with what he has, whether it's ..... new furniture or ..... warm coffee.

- 1) a / a few   2) a / some   3) some / a few   4) some / some

47- Which of the following is grammatically **wrong**?

- 1) I visited many countries before I was thirty-five.
2) Nobody died in the accident, but two hundreds people were injured.
3) When she started the business, she only had a little money.
4) I drink two glasses of milk and eat a piece of cake every day.

48- The ..... people of these mountains know how to make good use of the land and the cold weather.

- 1) serious   2) fluent   3) native   4) quiet

49- The book I got out of the library didn't have the ..... I needed to finish my report, so I'll have to find a better one.

- 1) communication   2) exercise   3) experience   4) information

50- One of the most interesting parts of my job is meeting people from different .....

- 1) interests   2) cultures   3) systems   4) centuries

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 51-55 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Glasses, cameras, telescopes, and microscopes use lenses to create particular kinds of ...51... . The lenses in a telescope, ...52... , produce a magnified view of a distant object. All lenses ...53... on the principle that although light always travels in straight lines, it travels slower through glass ...54... through air. If a light ray strikes glass at an angle, one side of the ray will hit the glass just before ...55... and will slow down earlier. The effect is to bend the light ray slightly, just as a car pulls to one side if it has a flat tire. This bending of light is called refraction.

- 51- 1) forms   2) images   3) versions   4) plans
52- 1) for example   2) in addition   3) in comparison   4) as always
53- 1) try   2) found   3) base   4) work
54- 1) then   2) from   3) than   4) to
55- 1) another   2) the other   3) each other   4) one another

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Statistics show that minority students are disadvantaged in schools in the US. Two key variables affect the performance gap between majority and minority students: the first is a faulty definition of language, and the second is a poor understanding of the difference between language and grammar.

If language were a painting, grammar would be the paintbrush. Just like the purpose of the brush is the painting, the purpose of language is the meaning we create with it. Language is the tool we use to understand and change our world. Language is the way we connect with people we love. But, unfortunately, in school we teach that good language means good grammar.

Standard English has been the majority language of upper- and middle-class families since the 15th century. Most philosophers, scientists, and politicians came from wealthy families, and much of their work was in writing. By contrast, rural workers did not need to write, so their dialects were not recorded.

If educators start grading their students' logic instead of their "good grammar," then all students will be more welcome to create meaning in a personal way. When their writing shows their true identity, students can connect deeply with their community, and when students connect with their community, they can use their language tools to enrich it.

- 56- What does the passage mainly discuss?
1) The role of language in the Middle Ages to separate the upper-class from the lower-class
2) How language ability can affect a student's performance in math
3) Why language is a totally different thing from what we think it is
4) How language can lead to a gap in performance between majority and minority groups
- 57- Which of the following best describes the author's attitude towards the education system?
1) supportive   2) critical   3) confused   4) worried
- 58- Which of the following statements, if true, would support the author's view on language?
1) Standard English was popular among rural people in the 16th century.
2) Students from minority groups have problems with Standard English.
3) Students from majority groups make the same grammatical mistakes as others.
4) Some of the scientists in the previous centuries were not good at grammar.
- 59- The expression "by contrast" in paragraph 3 can be replaced with .....
1) not only   2) even if   3) however   4) moreover
- 60- What does the pronoun "it" in paragraph 2 refer to?
1) language   2) brush   3) purpose   4) tool

ریاضیات

۶۱- کدام یک از گزاره‌های دو شرطی زیر، دارای ارزش درست است؟

(۱) اگر مجموع دو عدد طبیعی فرد باشد، آن‌گاه هر دو عدد فرد می‌باشند و برعکس.

(۲) اگر ۲ فرد است، آن‌گاه ۸ عددی اول است و برعکس.

(۳) یک چهارضلعی مربع است، اگر و تنها اگر آن چهارضلعی مستطیل باشد.

(۴) در یک سری داده آماری، میانه و میانگین با یکدیگر برابرند اگر و تنها اگر داده‌ها با یکدیگر مساوی باشند.

۶۲- کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر همواره برقرار است؟

$$(1) (p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \vee q) \quad (2) (p \Rightarrow q) \equiv (p \wedge \sim q)$$

$$(3) (p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \Rightarrow \sim q) \quad (4) (p \Rightarrow q) \equiv \sim (q \Rightarrow p)$$

۶۳- اگر $p \wedge \sim q$ دارای ارزش درست و $r \Rightarrow q$ دارای ارزش نادرست باشد، گزاره $(p \Leftrightarrow r)$ با کدام گزاره هم‌ارزش است؟

$$(1) \sim p \quad (2) q \quad (3) r \quad (4) \sim r$$

۶۴- اگر هم‌ارزش با گزاره مرکب « $4^3 > 8^2 \Rightarrow 4 \times 2 = 2^3$ » و هم‌ارزش با گزاره مرکب «۲ عددی زوج است اگر و تنها اگر ۲ عددی اول باشد» باشند، ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر درست است؟

$$(1) p \wedge q \quad (2) p \vee \sim q \quad (3) q \Rightarrow p \quad (4) p \Leftrightarrow \sim q$$

۶۵- اگر ترکیب دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ و ترکیب شرطی $q \Rightarrow p$ دارای ارزش درست باشند، ارزش گزاره‌های ساده p و q کدام است؟

$$(1) p \text{ درست و } q \text{ درست} \quad (2) p \text{ درست و } q \text{ نادرست} \quad (3) p \text{ نادرست و } q \text{ درست} \quad (4) p \text{ نادرست و } q \text{ نادرست}$$

۶۶- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره مرکب زیر درست است؟

$$(1) p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r) \quad (2) (\sim p \Leftrightarrow q) \Rightarrow r \quad (3) p \Leftrightarrow (q \Rightarrow r) \quad (4) (\sim q \Leftrightarrow p) \Rightarrow r$$

۶۷- نمایش عبارت «ما و ما و نصف ما و نیمه‌ای از نصف ما، گر تو هم با ما شوی، ما جملگی صد می‌شویم» به صورت نماد ریاضی کدام است؟

$$(1) x + x + \frac{x}{4} + \frac{x}{4} + 1 = 100 \quad (2) x + 2x + \frac{x}{4} + \frac{x}{4} + 1 = 100$$

$$(3) x + x + \frac{x}{4} + \frac{1}{4}(\frac{x}{4}) + x = 100 \quad (4) x + x + \frac{1}{4}x + 2x + 1 = 100$$

۶۸- عبارت توصیفی معادله $x(\frac{1}{4}x) + 12 = 5x$ کدام است؟

(۱) عددی را با ۱۲ برابر نصف آن عدد جمع نموده‌ایم، حاصل ۵ برابر آن عدد شده است.

(۲) به حاصل ضرب عددی در نصف خودش، ۱۲ واحد اضافه نموده‌ایم، حاصل ۵ برابر عدد مورد نظر شده است.

(۳) مجموع نصف عددی با عدد ۱۲ برابر است با ۵ برابر همان عدد.

(۴) مجموع عددی با نصف ۱۲ برابر آن عدد، مساوی ۵ شده است.

۶۹- نماد ریاضی چه تعداد از عبارات زیر، به صورت صحیح بازنویسی شده است؟

(الف) پنج برابر عددی، مساوی مجموع آن عدد با ۲ است: $\Delta x = x + 2$

(ب) مجموع دو عدد حقیقی، برابر با نصف حاصل ضرب آن‌ها است: $x + x = \frac{1}{4}(x \times x)$

(پ) مربع مجموع عددی با ۳ مساوی ۶۴ است: $x^2 + 3 = 64$

$$(1) 3 \quad (2) 2 \quad (3) 1 \quad (4) \text{ صفر}$$

۷۰- صورت‌بندی «قیاس استثنایی» در کدام مورد صحیح است؟

$$(1) \frac{p}{q} \quad (2) \frac{p \wedge q}{p} \quad (3) p \rightarrow q \quad (4) p \rightarrow q$$

$$\therefore p \quad \therefore q \quad \therefore p \quad \therefore q$$

۷۱- برای آن‌که قیاس استثنایی زیر کامل شود، عبارت مناسب برای پر کردن جای خالی کدام است؟

$$a < b < 0 \Rightarrow \frac{1}{a} > \frac{1}{b}$$

$$-3 < -2$$

$\therefore$ .....

$$\frac{1}{2} > -\frac{1}{3} \quad (4)$$

$$-\frac{1}{3} > -\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{1}{2} > -\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$\frac{1}{3} > \frac{1}{2} \quad (1)$$

۷۲- سه لیوان همانند شکل زیر داریم که یکی از آن‌ها وارونه است. مجاز هستیم تا هر بار دقیقاً دو لیوان را تغییر وضعیت دهیم (اگر وارونه است، آن را درست کنیم و برعکس). کدام عبارت درست است؟

- (۱) با یک حرکت مجاز می‌توانیم همه آن‌ها را در حالت روبه بالا قرار دهیم.
- (۲) حداکثر با دو حرکت مجاز می‌توانیم همه آن‌ها را در حالت روبه بالا قرار دهیم.
- (۳) با هر تعداد حرکت مجاز، هرگز همه آن‌ها در حالت روبه بالا قرار نمی‌گیرند.
- (۴) پس از هر حرکت مجاز، دقیقاً یکی از آن‌ها روبه بالا قرار می‌گیرد.

۷۳- برای اثبات «اگر n^2 زوج باشد، آن‌گاه n زوج است ($n \in \mathbb{Z}$)» می‌توان کدام گزاره شرطی را اثبات نمود؟

- (۱) اگر n فرد باشد، آن‌گاه n^2 فرد است ($n \in \mathbb{Z}$).
- (۲) اگر n زوج باشد، آن‌گاه n^2 زوج است ($n \in \mathbb{Z}$).
- (۳) اگر n^2 فرد باشد، آن‌گاه n فرد است ($n \in \mathbb{Z}$).
- (۴) اگر n فرد باشد، آن‌گاه n^2 زوج است ($n \in \mathbb{Z}$).

۷۴- دانش‌آموزی برای حل یک سؤال، استدلال زیر را به زبان ریاضی بیان کرده است. تعداد موارد خطا در این استدلال کدام است؟

$$(a+5)^2 = 9 \Rightarrow a^2 + 25 = 9 \Rightarrow a^2 = 9 - 25 \Rightarrow a^2 = -16 \Rightarrow a = -4$$

- (۱) ۴
- (۲) ۳
- (۳) ۲
- (۴) ۱

۷۵- اگر طول و عرض یک مستطیل را دو برابر کنیم، کدام عبارت درباره مساحت آن درست است؟

- (۱) مساحت تغییری نمی‌کند.
- (۲) مساحت مستطیل نیز ۲ برابر می‌شود.
- (۳) مساحت مستطیل ۱۶ برابر می‌شود.
- (۴) مساحت مستطیل ۴ برابر می‌شود.

علوم و فنون ادبی

۷۶- در کدام گزینه، به مهم‌ترین ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی اشاره شده است؟

- (۱) کاربرد «می» به جای «همی»
- (۲) کاربرد محدود «ار، و، ارچه، ارچند»
- (۳) کم شدن لغات فارسی اصیل قدیم
- (۴) درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن

۷۷- در کدام گزینه، به یکی از ویژگی‌های زبانی نثر سبک عراقی اشاره نشده است؟

- (۱) تقویت نثر فنی
- (۲) ساده شدن نثر تاریخی
- (۳) ورود لغات قبایل مختلف
- (۴) ضعف در ساخت دستوری

۷۸- عبارت «امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند»، از مقدمه کدام اثر انتخاب شده است؟

- (۱) بابرنامه
- (۲) ظفرنامه
- (۳) انوار سهیلی
- (۴) محاکمه‌اللعین

۷۹- در همه گزینه‌ها «واژه ترکی» به کار رفته است، به جز .....

- (۱) یورش برسد بدخواه بر خانه‌اش
- (۲) چون هوای ملک دل بیند کز این سان گرم شد
- (۳) مانا با چه دوزخی رام شد آن بهشت‌رو
- (۴) استرآباد و قشون روس چیست؟
- (۱) شکستش در و شدد به کاشانه‌اش
- (۲) خیمه بر چشمم زند ییلاق و قشلاقش نگر
- (۳) کز لب کوثر آیتش نوش نماید انگبین
- (۴) گفت و گوئی گنبد قبابوس چیست؟

۸۰- کدام اثر نمونه «بازنویسی» به شمار می‌رود؟

- (۱) محاکمه‌اللعین
- (۲) بابرنامه
- (۳) ظفرنامه
- (۴) انوار سهیلی

۸۱- در همه گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی سبک عراقی» اشاره شده است، به جز .....

- (۱) در شعر این دوره، کاربرد غزل بیشتر شده و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردیده است.
- (۲) شعر این دوره از دربار خارج شده؛ قصیده از رونق افتاده و غزل عارفانه و عاشقانه رواج می‌یابد.
- (۳) به‌کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است.
- (۴) توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع» بیشتر شده است.

۸۲- کدام گزینه به «روحیه تقدیرگرایی» در سبک عراقی اشاره دارد؟

- (۱) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را
- (۲) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
- (۳) هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی
- (۴) حافظ به خود نپوشید این خرقه می‌آلود
- (۱) دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
- (۲) با دوستان مروت با دشمنان مدارا
- (۳) کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
- (۴) ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را

۸۳- در کدام گزینه آرایه «تشبیه» وجود دارد؟

- (۱) آید ز نی حدیثی هر دم به گوش جانم
- (۲) بی‌فکر ذکر گویم بی‌لهجه نغمه آرم
- (۳) من بادپای روحم من بادبان نوحم
- (۴) پیوسته در خروشم زبیرا که زخم دارم
- (۱) کآخر بیبا و بشنو دستان و داستانم
- (۲) بی‌حرف صوت سازم بی‌لب حدیث رانم
- (۳) من رازدار غیبم من راوی روانم
- (۴) همواره زار و زردم زان رو که ناتوانم

- ۸۴- در کدام گزینه «تشبیه فشرده» وجود ندارد؟
 (۱) ای که رویت چو گل و زلف تو چون شمشاد است
 (۲) خون می چکد از تیغ نگاهی که تو داری
 (۳) ای زلف تو کمندی، ابروی تو کمانی
 (۴) سیلاب سرشک از غم هجران توام دوش
- ۸۵- «تعداد تشبیه‌ها» در کدام گزینه بیشتر است؟
 (۱) مبر آیم اگر گشتم چو ماهی صید این دریا
 (۲) دلم بر آتش عشقت بسوخت هم‌چو سپند
 (۳) گر شکرخایی کنم بر یاد لعلت دور نیست
 (۴) هست چون خال سیاه تو مرا روز سپید
- ۸۶- در کدام گزینه «وجه شبه» حذف شده است؟
 (۱) از وی متاب روی که مانند آفتاب
 (۲) بر سر راه اوفتادم تا ز من برنگذرنند
 (۳) مانند کمان شد قد چون تیر خدنگم
 (۴) مگر خواجو که هر ساعت ضمیرم
- ۸۷- در همه گزینه‌ها «آرایه تشبیه» وجود دارد، به جز .....
 (۱) اگر هزار شکایت بود ز دور زمانم
 (۲) کنم به قاف هوای تو آشیانه چو عنقا
 (۳) دلم چو غنچه بخندد چو سر ز خاک برآرم
 (۴) تو شمع جمعی و خواهم که پیش روی تو میرم
- ۸۸- در کدام گزینه، همه «ارکان تشبیه» ذکر شده است؟
 (۱) چو دجله گشت کنارم در آرزوی شبی
 (۲) اگر روم بدود اشک و دامنم گیرد
 (۳) ز آتش عشق تو آن سوز که در باطن ماست
 (۴) شب سیاه بدان زلفکمان تو مانند
- ۸۹- در کدام گزینه «تشبیه گسترده چهاررکنی» وجود ندارد؟
 (۱) اندکی گل به رخ خوب نگارم مانست
 (۲) هر چند نمک چون شکر شور جهانی است
 (۳) منم آن بلبل گلشن که به هنگام بهار
 (۴) پروانه گر چو شمع بسوزد عجب مدار
- ۹۰- در کدام گزینه «اضافه تشبیهی» وجود ندارد؟
 (۱) خیال نقش تو در کارگاه دیده کشیدم
 (۲) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی
 (۳) اگرچه در طلبت هم‌عنان باد شمالم
 (۴) امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
- ۹۱- کدام گزینه با مفهوم بیت «گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»، تناسب معنایی دارد؟
 (۱) پیام باد بهار از وصال جانان است
 (۲) قدم به کوچیه دیوانگی بزن چندی
 (۳) به راستی همه‌کس قدر وصل کی داند؟
 (۴) وجود آدمی از عشق می‌رسد به کمال
- ۹۲- کدام گزینه با بیت «گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری / شیخ نی‌ام، پیش نی‌ام، امر تو را بنده شدم»، تناسب معنایی دارد؟
 (۱) بر در شاهم گدایی نکته‌ای در کار کرد
 (۲) حدیث هول قیامت که گفت واعظ شهر
 (۳) گردن تسلیم عشق خطّ امان است و بس
 (۴) بر آن بودم که در راه وفایش عمرها باشم
- جانم آن لحظه که غمگین تو باشم، شاد است
 فریاد از آن چشم سیاهی که تو داری
 وی قامت تو سرروی، وی روی تو بهاری
 تا دوش بُد، امروز به بالای سر آمد
- که صد چون من به دام آرد کسی کاو می‌کشد شستم
 بیا که صبرم از آن خال چون سپند تو نیست
 زان‌که عمری طوطی شکرستانت بوده‌ام
 گشت چون زلف تو آشفته مرا صورت حال
- تیغ زبان کشیده و عالم گرفته است
 هم‌چو خاک ره مرا بر رهگذر بگذاشتند
 لیکن نه کمانی که به بازوی تو باشد
 ز مستی هم‌چو بلبل در خروش است
- چگونه شکر نگویم که در زمان تو باشم؟
 بدان امید که مرغی ز آشیان تو باشم
 به بوی آن‌که گیاهی ز بوستان تو باشم
 تو پادشاهی و آیم که پاسبان تو باشم
- که باد صبحدم آرد نسیم بغدادم
 که از کمند محبت کجا توانی جست؟
 ظاهر آن است که بر اهل خرد ظاهر نیست
 سپیدروز به پاک‌ی رخسان تو مانند
- صبحدم باد صبا دامن او پر زر کرد
 لیکن لب لعلت نمکی بس شکرین است
 از گلی تا به گلی یکسره در پروازم
 کان سوختن ز پختن سودای خام اوست
- به صورت تو نگاری ندیدم و نشنیدم
 که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم
 به گرد سرو خرامان قامتت نرسیدم
 طمع به دور دهانت ز کام دل ببریدم
- بیار باده که هنگام مستی جان است
 که عقل بر سر بازار عشق حیران است
 مگر کسی که به محنت‌سرای هجران است
 گر این کمال نیابی، کمال نقصان است
- گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود
 کنایتی ست که از روزگار هجران گفت
 بر دم تیغ قضا تکیه بر این مو کنید
 چو می‌دیدم که از حد می‌برد جور و جفا، رفتم

- ۹۳- کدام گزینه با عبارت «پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به يد قدرت در گل از گل دل کرد.»، تناسب معنایی دارد؟
- (۱) همه عمر برندارم سر از این خمار مستی
(۲) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد
(۳) نظری به دوستان کن که هزار بار از آن به
(۴) برو ای فقیه دانا به خدای بخش ما را
- ۹۴- «محور فکری» کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) ساقی به مزدگانی عیش از درم درآی
(۲) با غمت شادی جهان هوس است
(۳) بی‌کار نیستم که مرا عشق اوست کار
(۴) از غمم شادای و تا بشنیدهام
- ۹۵- کدام گزینه با بیت «گفت من؛ گفتش «برو هنگام نیست» / بر چنین خوانی مقام خام نیست»، ارتباط مفهومی دارد؟
- (۱) دوری منزل حجاب اتحاد ما نبود
(۲) رخسار تو بی نقاب دیدن نتوان
(۳) می‌دان که وجود تو حجاب ره توست
(۴) از منت دانه حجابی نیست جز بیم رقیب
- که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی
دگران روند و آیند و تو هم‌چنان که هستی
که تحیتت نویسی و هدیتت فرستی
تو و زهد و پارسایی، من و عاشقی و مستی
- تا یک دم از دلم غم دنیا به در بری
شادی من همین غم تو بس است
بی‌یار نیستم چو غمش هست یار من
از غمم خلود شادمانی می‌کنم

تاریخ

- ۹۶- در سال دهم هجرت، رسول خدا (ص) در چه مکانی، ختم نزول آیات قرآن و اتمام رسالت خود را اعلام کرد؟
- (۱) کوه صفا (۲) مسجدالنبی (۳) خانه خدا (۴) غدیر خم
- ۹۷- در کدام جنگ دوره حکومت پیامبر (ص)، با وجود این‌که مشرکان مکه تمام نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند؟
- (۱) خندق (۲) حنین (۳) احد (۴) بدر
- ۹۸- با رحلت کدام یک از حامیان پیامبر (ص)، آزار و جسارت سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد؟
- (۱) حضرت خدیجه (ع) (۲) حمزه (۳) ابوطالب (۴) ابوبکر
- ۹۹- کدام گزینه، از اقدامات عبدالله بن ابی سرکرده منافقان مدینه، علیه حکومت اسلامی پیامبر (ص) بود؟
- (۱) در جنگ احزاب، با سپاه مشرکان مکه بر ضد مسلمانان متحد شد.
(۲) در غزوة حنین، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
(۳) هنگامی که رسول خدا (ص) تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.
(۴) با بسیاری از قبیله‌های شبه‌جزیره عربستان روابط سیاسی و تجاری برقرار و آن‌ها را علیه مسلمانان تحریک کرد.
- ۱۰۰- پس از درخواست ابوطالب از طایفه بنی‌هاشم برای حمایت از پیامبر (ص)، اعضای این طایفه در مقابل تهدیدات مشرکان مکه کدام روش را در پیش گرفتند؟
- (۱) تمام قبیله غیر از ابولهب، دعوت ابوطالب را پذیرفتند.
(۲) اعضای طایفه، همگی اسلام آوردند و حامی پیامبر (ص) شدند.
(۳) تصمیم به هجرت دسته‌جمعی به یثرب گرفتند.
(۴) به مقابله با تحریم اقتصادی و اجتماعی مشرکان دست زدند.
- ۱۰۱- کدام واقعه در مکانی موسوم به عقبه در مینا، به پیمان عقبه اول مشهور شد؟
- (۱) مسلمان شدن شش نفر از مردم یثرب، در سال ۱۱ بعثت به دعوت حضرت محمد (ص)
(۲) پیمان بستن ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب با رسول خدا در مراسم حج سال ۱۳ بعثت
(۳) بیعت ۱۲ مرد یثربی، هنگام مراسم حج با پیامبر در سال ۱۲ بعثت
(۴) اسلام آوردن شمار قابل توجهی از اعضای قبایل مهم یثرب از جمله اوس و خزرج، در سال ۱۴ بعثت
- ۱۰۲- پیش از ظهور اسلام، در کدام مناطق شبه‌جزیره عربستان کشاورزی وجود داشت؟
- (۱) مکه - یثرب - طائف (۲) یمن - طائف - یثرب
(۳) مکه - نجران - طائف (۴) یمن - نجران - یثرب
- ۱۰۳- کدام گزینه درباره اَبوسفیان صحیح است؟
- (۱) سردسته مشرکان مکه به شمار می‌رفت و در جنگ بدر کشته شد.
(۲) در سال وفود، پس از مدت‌ها دشمنی با اسلام، به همراه قبیله خود مسلمان شد.
(۳) در جنگ‌های احد و احزاب، فرماندهی سپاه قریش را به عهده داشت.
(۴) پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر، اظهار مسلمانی کرد.

۱۰۴- کدام گروه، پس از هجرت پیامبر (ص) و یارانش به مدینه، بزرگ‌ترین و سرسخت‌ترین دشمنان دعوت اسلامی بودند؟

- (۱) مشرکان قریش
(۲) قبایل صحرائشین عربستان
(۳) یهودیان
(۴) منافقان مدینه

۱۰۵- رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود، کدام‌یک از فرمان‌های زیر را صادر نمودند؟

- (۱) پیمان برادری بین انصار و مهاجرین در مدینه برقرار شود.
(۲) قبیلهٔ مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه تغییر یابد.
(۳) علی (ع) برای ابلاغ سورهٔ براءت عازم مکه شود و مکه و خانهٔ خدا، به عنوان حرم اسلامی اعلام گردد.
(۴) سپاه اسلام به فرماندهی اُسامة بن زید، به سوی سرحدات شام حرکت کند.

۱۰۶- در کدام نوع از بارش، تودهٔ هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؟

- (۱) اسیدی
(۲) سیکلونی
(۳) ناهموازی
(۴) همرفتی

۱۰۷- در مجاورت جبههٔ سرد، کدام ابر تشکیل می‌شود؟

- (۱) سیروس
(۲) استراتوس
(۳) کومولونیمبوس
(۴) نیمبواستراتوس

۱۰۸- در کدام گزینه خصوصیات آب و هوای سرد در طبقه‌بندی کوپن، به درستی بیان شده است؟

- (۱) بارش تابستان بیشتر از زمستان - مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
(۲) کمبود بارش در تمام فصل‌ها - نامناسب برای رویش گیاه
(۳) بارش در زمستان بسیار زیاد - مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
(۴) بارش در تمام طول سال - نامناسب برای رویش گیاه
۱۰۹- طبقه‌بندی کوپن بر مبنای چه معیارهایی صورت گرفته است؟

- (۱) تودهٔ هوا - فشار هوا - رطوبت
(۲) فشار هوا - آب و هوا - دما
(۳) پوشش گیاهی - تودهٔ هوا - فشار هوا
(۴) دما - پوشش گیاهی - بارش

۱۱۰- در کدام گزینه دو نمونه از بیابان‌های گرم در جهان به درستی بیان شده است؟

- (۱) صحرای بزرگ آفریقا - تار (۲) گبی - ترکستان
(۳) نامیب - تکله‌ماکان
(۴) پاتاگونی - استرالیا

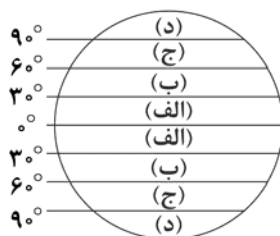
۱۱۱- کدام گزینه بیانگر داغ‌ترین نقطهٔ زمین و درجه حرارت آن در سال ۲۰۰۹ می‌باشد؟

- (۱) بیابان لوت - ۹۰ درجهٔ سانتی‌گراد
(۲) صحرای آفریقا - ۹۰ درجهٔ سانتی‌گراد
(۳) بیابان لوت - ۷۰ درجهٔ سانتی‌گراد
(۴) صحرای آفریقا - ۷۰ درجهٔ سانتی‌گراد

۱۱۲- میزان بارش در مناطق «نیمه‌خشک» و «بسیار خشک» به ترتیب چند میلی‌متر می‌باشد؟

- (۱) (۲۵۰ - ۴۵۰) و (۲۵۰ - ۱۰۰)
(۲) (۲۵۰ - ۱۰۰) و (کم‌تر از ۵۰)
(۳) (۲۵۰ - ۴۵۰) و (۱۰۰ - ۵۰)
(۴) (۲۵۰ - ۱۰۰) و (۱۰۰ - ۵۰)

۱۱۳- با توجه به شکل زیر، «بیابان‌های سرد» در کدام نواحی جهان قرار دارند؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۱۱۴- کدام بیابان‌ها در اثر وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا در برخی سواحل به وجود آمده‌اند؟

- (۱) نامیب - آتاکاما
(۲) استرالیا - نوادا
(۳) کالاهاری - درهٔ مرگ در کالیفرنیا
(۴) لوت - تار

۱۱۵- در کدام گزینه، علت ایجاد بیابان‌های «گبی» و «تکله‌ماکان»، به درستی بیان شده است؟

- (۱) استقرار مرکز پرفشار در نزدیکی مدار قطبی
(۲) استقرار مرکز کم‌فشار در مدار خط استوا
(۳) دوری از منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهموازی‌ها
(۴) نزدیکی به مدار رأس‌الجدی در نیمکرهٔ جنوبی

- ۱۱۶- موفقیت‌های استعمار از قرن پانزدهم تا نوزدهم ناشی از پیشرفت در زمینه‌های ..... و ..... بود. استعمار اروپایی در .....
بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.
- ۱) غلبه نظامی - تصرف اقتصادی - سلطه فرهنگی - سده هفدهم و هجدهم میلادی
  - ۲) سلطه فرهنگی - اشغال نظامی - اقتصاد صنعتی - سده پانزدهم و شانزدهم میلادی
  - ۳) دریانوردی - فنون نظامی - اقتصاد صنعتی - سده هفدهم و هجدهم میلادی
  - ۴) اشغال نظامی - دریانوردی - برتری فرهنگی - سده پانزدهم و شانزدهم میلادی
- ۱۱۷- به ترتیب، هر یک از عبارات‌های زیر، مربوط به کدام دوره‌های استعماری بوده است؟
- جهان غرب، به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگی دیگر هجوم می‌برد و ارزش‌ها و باورهای فرهنگی خود را تبلیغ می‌کند.
- کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه که به قصد ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران طراحی شده بود، یک نمونه شکست‌خورده از کودتاهای این دوره استعماری بوده است.
- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند.
- کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
- ۱) استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار قدیم
  - ۲) استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار نو - استعمار قدیم
  - ۳) استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار نو - استعمار قدیم
  - ۴) استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار قدیم - استعمار نو
- ۱۱۸- با توجه به گونه‌شناسی جوامع فارابی، کدام یک از عبارات‌های زیر مربوط به «جامعه تغلب» نیست؟
۱) گمان می‌کنند که فقط آن‌ها خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند و از همه جوامع دیگر برتر هستند.
۲) مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند و این زمانی پیش می‌آید که همه آن‌ها، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند.
۳) هدف این مردم، خوار و مقهور کردن دیگران است، آن‌ها نمی‌خواهند ملت مقهور، مالک جان و مال خود باشند.
۴) آن‌ها می‌خواهند همواره دیگران را ستایش کنند و گمان می‌کنند مثل ملت‌های دیگر نتوانستند به موقعیتی که آنان به دست آورده‌اند، برسند.
- ۱۱۹- تعداد عبارات‌های صحیح را بیان کنید و درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)
الف) در جامعه تغلب، مردم جوامع دیگر خوار و بی‌ارزش شمرده می‌شوند و این‌گونه اندیشه‌ها، در مردم جامعه تغلب حس خودخواهی را تقویت می‌کند.
ب) اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.
ج) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی خود، توانستند همواره گسترش فرهنگی را به دنبال آورند.
د) ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند که این جهان‌گشایی‌ها به جهان شدن فرهنگ آنان منجر شد.
- ۱) سه - ص - غ - ص
  - ۲) دو - ص - ص - غ - غ
  - ۳) دو - غ - ص - غ - ص
  - ۴) سه - غ - ص - ص - ص
- ۱۲۰- به ترتیب، هر یک از مفاهیم و عبارات‌های زیر به کدام نوع استعمار برمی‌گردد؟
الف) ابزار علمی و فرهنگی
ب) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره
ج) نابودی پانزده میلیون سرخ‌پوست توسط اروپاییان
د) حضور مستقیم و آشکار استعمارگران
- ۱) استعمار فرانو - استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار نو
  - ۲) استعمار نو - استعمار قدیم - استعمار قدیم - استعمار فرانو
  - ۳) استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار قدیم - استعمار قدیم
  - ۴) استعمار نو - استعمار نو - استعمار نو - استعمار نو
- ۱۲۱- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- قبل از ظهور اسلام، جنوب شرقی شبه‌جزیره عربستان، تحت نفوذ و سلطه چه کشوری بود؟
- زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند در فرهنگ اسلام، چه نام دارد؟
- پیامبر اسلام (ص)، طی چند سال حکومت، توانست موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره را از بین ببرد؟
- کدام یک از انواع استبداد، هویتی غیراسلامی داشت و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند؟
- ۱) شاهنشاهی ایران - عقل - ده سال - استبداد قومی
  - ۲) امپراتوری روم - فرشتگان - ده سال - استبداد استعماری
  - ۳) شاهنشاهی ایران - انسان - سیزده سال - امپریالیسم فرهنگی
  - ۴) امپراتوری روم - ملائک - سیزده سال - امپریالیسم سیاسی
- ۱۲۲- نقطه عطف در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام، ..... است. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از .....، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند ..... استفاده می‌کردند.
- ۱) دوران خلافت - نفوذ استعمار و لیبرالیسم - سوسیالیسم و کمونیسم
  - ۲) عصر بیداری اسلامی - فراموشی فرهنگ اسلامی - فراموشی فرهنگ اسلامی
  - ۳) انقلاب اسلامی ایران - انقلاب اسلامی ایران - ناسیونالیسم یا مارکسیسم
  - ۴) عصر نبوی - نفوذ و سلطه فرهنگ غرب - حذف هویت دینی و اسلامی

- ۱۲۳- هر یک از عبارات زیر، بیانگر کدام یک از مراحل چهارگانه گسترش فرهنگ اسلامی است؟ (به ترتیب)
- فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را در درون خود، هضم و جذب می‌کرد.
  - در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت.
  - دولت‌های غربی، با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران جوامع اسلامی را مغلوب خود ساختند.
  - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و عثمانی مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار گردد.
- (۱) دوران خلافت - دوره استعمار - دوره استعمار - عصر بیداری اسلامی
(۲) عصر نبوی - دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت
(۳) عصر نبوی - دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی - عصر بیداری اسلامی
(۴) دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی - دوره استعمار - دوران خلافت

۱۲۴- در .....، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی، دوباره در ..... نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را براساس ..... شکل داد. اما عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با .....، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع عبور کرد و بر ..... که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

- (۱) دوران خلافت - جامعه اسلامی - روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای - تلاش و کوشش عالمان مسلمان - قدرت‌های سیاسی
(۲) عصر نبوی - عصر جاهلی - فرهنگ جاهلی - تلاش و کوشش دولتمردان جوامع اسلامی - امت اسلامی
(۳) دوران خلافت - عصر جاهلی - استبداد ایلی و قومی - تلاش و کوشش دولتمردان جوامع اسلامی - قدرت‌های سیاسی
(۴) عصر نبوی - جامعه اسلامی - عقاید و ارزش‌های اسلامی - تلاش و کوشش عالمان مسلمان - امت اسلامی

۱۲۵- کدام گزینه به ترتیب، درباره «عصر نبوی» نادرست و درباره «دوران خلافت» درست می‌باشد؟

- (۱) پیامبر خدا (ص) طی سیزده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه جزیره عربستان را از بین برد - در چنین دوره‌ای، خداوند سبحان پیامبر خود را با آیات روشنگر برای گسترش فرهنگ اسلامی برانگیخت.
(۲) در سال سیزدهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام، از سراسر شبه جزیره به مدینه آمدند - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی مانع آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل شد.
(۳) پیامبر خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را به امپراتوری‌های ایران و روم فرستاد - فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از ارزش‌های دینی استفاده کنند.
(۴) رسول خدا (ص)، پس از سیزده سال دعوت مردم به اسلام، حکومت اسلامی را تشکیل داد - این دوران، از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

۱۲۶- تمام گزینه‌ها ویژگی‌های انسان آزاداندیش را نشان می‌دهند، به جز .....

- (۱) بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و فلسفه قرار می‌دهد. (۲) به تأمل درباره باورهای خود در زندگی تمایل دارد.
(۳) به دنبال کسب شخصیتی مستقل هست. (۴) باورهای نادرست خود را کنار می‌گذارد.

۱۲۷- کدام گزینه به گروه دوم از انسان‌ها با توجه به معنای زندگی‌شان اشاره ندارد؟

- (۱) ممکن است در انتخاب هدف خطا کرده باشند اما از کسی دنباله‌روی نکرده و اهل تفکر فلسفی‌اند.
(۲) همان انسان‌های سائل از نظر ملاصدرا هستند.
(۳) میل به حقیقت و کنار زدن پرده از ظواهر اشیا دارند.
(۴) هدف آنان دنباله‌روی افراطی از دیگران نیست.

۱۲۸- با توجه به ارتباط منطق و فلسفه، کدام گزینه درباره تفکر فلسفی صحیح می‌باشد؟

- (۱) فلسفه با کمک گرفتن از منطق به تولید محتوا برای علوم می‌پردازد.
(۲) فلسفه با کمک گرفتن از منطق با دسته‌بندی خطاهای ذهن انسان را از تمام مغالطات دور می‌کند.
(۳) فلسفه با کمک گرفتن از منطق، توانایی جدیدی را به انسان هدیه می‌دهد که پیش از این در گوهر وجود او، کم‌تر مورد استفاده قرار می‌گرفته است.
(۴) گزینه‌های (۱) و (۳)

۱۲۹- کدام گزینه درباره تمثیل غار افلاطون صحیح می‌باشد؟

- (۱) الفاظ کلی (مثل انسان، آسمان و خورشید) به موجودات ذهنی در عالم حقیقت اشاره دارند.
(۲) اشیای بیرون غار از موجودات یگانه و حقیقی در عالم حکایت می‌کنند.
(۳) رسیدن به حقیقت موجودات با یک سیر حسی و بیرونی امکان‌پذیر است.
(۴) مردمان درون غار، آزاداندیشانی به حساب می‌آیند که در انتخاب هدف اشتباه کرده‌اند.

۱۳۰- کدام گزینه درباره شناخت حقیقی از نظر افلاطون صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) این شناخت مرحله‌ای و تدریجی است.
(۲) غایت نهایی آن شناخت موجودات حقیقی است.
(۳) مراحل رسیدن به شناخت حقیقی در غار، به دور از هرگونه خطا صورت می‌پذیرد.
(۴) برای رسیدن به آن باید از بند عادت‌های روزانه گسسته شد و به جهانی فراتر از جهان مادی اندیشید.

۱۳۱- با توجه به گزاره زیر، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

«در یک رودخانه دوبار نمی‌توان شنا کرد.»

(۱) متعلق به دل‌مشغولی‌ها و تفکرات دسته اول است.

(۲) نشان‌دهنده آن است که آغاز تفکر فلسفی تاریخ مشخصی ندارد.

(۳) به ریشه بسیاری از اندیشه‌هایی که اکنون نزد ما رایج است، اشاره دارد.

(۴) جهان هستی را ثابت و بی‌تغییر فرض می‌کند.

۱۳۲- کدام گزینه مطابق باورهای پارمنیدس نیست؟

(۱) خداوند هم نمی‌تواند جهان را دستخوش تغییر و دگرگونی کند.

(۲) بین حالات تشکیل جهان، یک قضیه منفصل حقیقی جریان دارد.

(۳) حواس می‌توانند لایه‌هایی از جهان را درک کنند.

(۴) برای رسیدن به حقیقت لا‌تغییر جهان باید حواس را زیر پا گذاشت.

۱۳۳- متن زیر عقاید کدام فیلسوف را بیان می‌کند؟

«وقتی می‌گوییم زیبا چیست؟ باید گفت زیبا دریاست با آن صورت زیبایش. و وقتی می‌گوییم زیبا چیست؟ باز باید گفت که دریا. چون در

درونش هر زیبایی‌ای را می‌توان دید. راستی بهتر برایتان بگویم. هیچ فکر کرده‌اید که زشتی‌ها هم زیبایی‌اند. شاید کمی سخت باشد تا این را

دریابیم. ولی شک نکنیم که زشتی‌ها هم زیبایی‌اند. چون تا زشتی‌ها نباشند زیبایی‌ها خود را نشان نخواهند داد. ساده بگویم اگر انسان

بخواهد زیبایی را انتخاب نماید حتماً باید زشتی در کنار آن باشد، وگرنه در دشت پر از لاله که همه مثل هم هستند، انتخاب مشکل است.

پس وقتی می‌گوییم زشتی‌ها هم زیبایی‌اند، تنها بدین خاطر نیست.»

(۴) پارمنیدس

(۳) هراکلیتوس

(۲) فیثاغورس

(۱) تالس

۱۳۴- کدام گزینه درباره آغاز فلسفه صحیح می‌باشد؟

(۱) نمی‌توان مکان و زمان خاصی را برای آغاز تفکر و زبان فلسفه تعیین کرد.

(۲) زادگاه دانش فلسفه مشرق‌زمین است.

(۳) از آغاز تاریخ فلسفه، فیلسوفان به دنبال تبیین عقلانی بودن و شدن در طبیعت بودند.

(۴) رشد جوامع را می‌توان صرفاً معلول رشد تفکر بشر دانست.

۱۳۵- نخستین بار ..... به اصطلاح «فلسفه» و «تئوری» اشاره کرده است.

(۴) پارمنیدس

(۳) تالس

(۲) فیثاغورس

(۱) افلاطون

۱۳۶- کدام گزینه درباره تالس صحیح می‌باشد؟

(۱) اندیشه فلسفی منظمی نداشت.

(۲) اطلاعاتی که از او در دسترس می‌باشد، براساس نوشته‌هایی است که خود تنظیم کرده است.

(۳) تغییرات و تحولات طبیعی آب، او را به تفکر درباره مبدأ جهان واداشت.

(۴) تالس نسبت به تغییرات طبیعی پیرامون خود، بی‌تفاوت بود.

۱۳۷- کدام گزینه در مورد اندیشه‌های فلسفی نادرست است؟

(۱) هر جا که تمدنی شکل گرفته، اندیشه‌های فلسفی نیز حضور داشته است.

(۲) از برخی اندیشه‌های فلسفی، آثاری موجود نیست.

(۳) ما می‌توانیم براساس آثار باقی‌مانده، گزارشی مفصل از اولین اندیشه فلسفی ارائه دهیم.

(۴) ابتدا تمدن‌های ساده‌تر و سپس تمدن‌های پیچیده‌تر ایجاد شده‌اند که رشد آن‌ها به صورت پلکانی بوده است.

۱۳۸- کدام گزینه به یکی از اندیشه‌های سهروردی اشاره دارد؟

(۱) او فلسفه را منحصر به بعد از ورود اسلام می‌دید.

(۲) سهروردی آغاز فلسفه در یونان را مقدم بر ایران می‌دانسته است.

(۳) سهروردی حضور فلسفه در دوران پیشدادیان را همراه با حکمت می‌دانسته است.

(۴) از نظر سهروردی، حکیمان ایران باستان از سلوک معنوی نیز برخوردار بودند.

۱۳۹- کدام گزینه درباره عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

«فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.»

(۱) براساس این عبارت، مردم را می‌توان به چهار گروه تقسیم کرد.

(۲) هیچ انسانی دنباله‌روی راه دیگری نیست و هر کس فلسفه مخصوص خود را دارد.

(۳) باورهای هر کس سازنده فلسفه زندگی اوست و به او نشان می‌دهد که باید از چه چیزهایی گریزان باشد.

(۴) صرفاً برخی از انسان‌ها براساس معنای زندگی خود، هدف خویش را انتخاب می‌کنند.

۱۴۰- یکی از فواید تفکر فلسفی، استقلال در اندیشه است، کدام گزینه درباره آن نادرست است؟

(۱) فیلسوف عقیده‌اش را براساس خیالات، تبلیغات و تعصب، بنا نمی‌کند.

(۲) اندیشیدن درباره استدلال‌های مختلف، مقدم از پذیرش آن‌ها در فیلسوفان اتفاق می‌افتد.

(۳) تنها تفاوت فیلسوف با مردم عادی در اندیشیدن، جدیت آن است.

(۴) فیلسوف تابع برهان و استدلال است.

DriQ.com

روان شناسی

- ۱۴۱- به ترتیب این که رضا برای خرید کتاب، به سودمندی آن توجه می کند و علی شغلی را انتخاب می کند که او را از دوستانش متمایز می سازد، به کدام جنبه از رشد مربوط می شوند؟
 (۱) شناختی - اخلاقی (۲) اخلاقی - اجتماعی (۳) شناختی - اجتماعی (۴) اخلاقی - شناختی
- ۱۴۲- زهرا به محض دیدن افراد نا آشنا می ترسد و امیر به تازگی احساس توانمندی زیاد می کند و رشد بیشتری را در ماهیچه های خود حس می کند، به ترتیب زهرا و امیر در کدام دوره زندگی به سر می برند؟
 (۱) کودکی دوم - نوجوانی (۲) طفولیت - جوانی (۳) کودکی دوم - جوانی (۴) طفولیت - نوجوانی
- ۱۴۳- کدام عبارت زیر در رابطه با تفاوت های رشد شناختی کودکان و نوجوانان صحیح است؟
 (۱) توجه کودکان در مقایسه با نوجوانان، کم تر گزینشی است.
 (۲) فراحافظه در کودکی وجود دارد ولی در نوجوانی شدت می گیرد.
 (۳) ظرفیت سازی حافظه کودکان، بیشتر از نوجوانان است.
 (۴) نوجوانان بر مبنای واقعیت های ملموس و بیرونی استدلال می کنند.
- ۱۴۴- به ترتیب «پسر بودن» و «ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه»، به کدام ویژگی های هویت مربوط می شوند؟
 (۱) جسمی - روانی (۲) جسمی - جنسی (۳) جنسی - روانی (۴) جنسی - جسمی
- ۱۴۵- عبارت بیان شده در کدام گزینه در مورد رشد صحیح است؟
 (۱) رشد در دوره کودکی از زمان تشکیل نطفه شروع می شود.
 (۲) ویژگی های مربوط به رشد انسان را می توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم نمود.
 (۳) دوقلوهای ناهمسان نمی توانند هر دو پسر باشند.
 (۴) مهارت حرکات ظریف، بعد از حرکات درشت اتفاق می افتد.
- ۱۴۶- به ترتیب هر یک از عبارتهای «سحر از انجام کارهای بد پرهیز می کند»، «زهرا دوست دارد فقط با هم جنسان خود بازی کند» و «سارا برای انتخاب لباس خود تصمیم می گیرد»، به کدام جنبه از رشد مربوط می شود؟
 (۱) هیجانی - درک اخلاقی - شناختی (۲) درک اخلاقی - اجتماعی - شناختی
 (۳) درک اخلاقی - هیجانی - اجتماعی (۴) هیجانی - اجتماعی - درک اخلاقی
- ۱۴۷- سعید نوجوانی است که می تواند به خوبی در برابر تفاوت در ارزش ها و فرهنگ متفاوت خود با دوستانش، واکنش دقیقی نشان دهد، این ویژگی نشان دهنده رشد در کدام حوزه است؟
 (۱) اجتماعی (۲) اخلاقی (۳) شناختی (۴) هیجانی
- ۱۴۸- روان شناس به مادر سارا توصیه می کند به دخترش کمک نماید تا درک کند تمامی افراد پیرامون او مجموعه ای از صفات خوب و بد را دارا هستند، این توصیه مربوط به کدام پیامد تغییرات شناختی در سارا می شود؟
 (۱) آرمان گرایی و عیب جویی (۲) حساسیت نسبت به انتقاد دیگران
 (۳) احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز (۴) مشکل در تصمیم گیری روزمره
- ۱۴۹- علت افزایش تحریک پذیری نوجوانان کدام است؟
 (۱) رشد هیجانی (۲) رشد جنسی (۳) تغییرات هورمونی (۴) تغییرات اجتماعی
- ۱۵۰- در کدام دوره زندگی، والدین باید زشتی ها و زیبایی های محیط پیرامون را به تدریج به فرزندان خود بیاموزند و در تربیت آن ها کوشش نمایند؟
 (۱) هفت سال سوم (۲) طفولیت (۳) هفت سال دوم (۴) هفت سال اول

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۹/۰۸/۳۰

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سوالات: ۱۵۰	مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۱۵	۱	۱۵	۱۵ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۶۱	۷۵	۲۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۲	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۷	تاریخ ۲	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۸	جغرافیا ۲	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه
۹	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۱۶	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۱۰	فلسفه ۱	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۵ دقیقه
۱۱	روان‌شناسی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	بهروز حیدریکی	حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان پریسا فیلو - میثم کرمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا محمد آفصالح	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	حسین طیبی - مریم پارسائیان
ریاضی و آمار	خسرو محمدزاده	مریم ولی‌عابدینی - ندا فرهختی مینا نظری
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - فاطمه ساریخانی
جغرافیا	محسن مصالبی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی - رقیه بژند
جامعه‌شناسی	سیروس نبی‌زاده	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی - الهام رضایی
فلسفه	امیرمحمد نصیری - حیدر جلالی	مریم پارسائیان - نیما جواهری مریم جمشیدی - فاطمه ساریخانی
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی مریم پارسائیان

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - عطیه خادمی
زهرا رجیبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - التاز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار - ربابه الطافی

امور چاپ: علی مزرعتی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام
۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی
www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایه‌ش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقضی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

- ۱ ۲ معنی درست واژه‌ها: التهاب: شعله‌ور شدن و برافروختن؛
مجازاً ناآرامی، بی‌قراری، اضطراب / درایت: آگاهی، دانش، بینش / طاقت‌فرسا:
توان‌فرسا، سخت و تحمل‌ناپذیر / شایق: آرزومند، مشتاق
- ۲ ۳ معنی درست واژه‌ها: تفریط: کوتاهی کردن در کاری (افراط):
زیاده‌روی در کاری / وجد: سرور، شادمانی و خوشی
- ۳ ۳ املای درست واژه: سفیر: فریاد (سفیر: فرستاده)
- ۳ ۴ زندان موصل (خاطرات اسیر آزاد شده، اصغر رباط جزی): اثری
از کامور بخشایش
- ۴ ۵ شاخص: میرزا سلیمان / نقش: مفعول

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «میر» شاخص است، اما نقش دستوری «میر یوسف» نامعلوم است.
- ۲ «شاه» شاخص است، اما نقش دستوری مضاف‌الیه دارد به همراه «عباس»
- ۳ «کدخدا» در این جا شاخص نیست، اما نقش مفعولی دارد.
- ۶ ۱ در این گزینه سه گروه مسندی وجود دارد:
- که (کیستند: که هستند) / بی‌سروسامانی چند / ده ویرانی چند

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ —
- ۳ ملتفت، موزون
- ۴ دو سه روز، سیه
- نکته: در گزینه (۲)، «است» و در گزینه (۳)، «می‌بود» معادل وجود داشتن و غیراسنادی‌اند.

۷ ۳ بلنداقبال: نهاد / سایه: مفعول

۸ ۱ جناس تام: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ تشبیه: تشبیه ابرو به کمان
- ۳ اغراق: اغراق در کوچکی دهان معشوق
- ۴ استعاره: جان استعاره از معشوق
- ۹ ۴ بررسی آرایه‌ها:
- کنایه (بیت «الف»): دل کندن کنایه از قطع تعلق
تشبیه (بیت «د»): ثابت‌قدمان به نشانه
تلمیح (بیت «ب»): روایت عمر جاودانه حضرت خضر (ع)
استعاره (بیت «ج»): جان استعاره از معشوق / نسبت دادن «بی‌خبری» به
خانه، تشخیص و استعاره است.

۱۰ ۱ بررسی آرایه‌ها (گزینه ۱):

- ایهام تناسب: شور: ۱- هیجان (معنی موجود در بیت) ۲- مزه شور (معنی)
نادرست / تناسب با تلخ و شیرین
استعاره: کام جان (از نوع تشخیص و اضافه استعاری)
حسن آمیزی: جواب تلخ و شیرین (آمیختن حس شنوایی با چشایی)
تناقض: شیرین‌تر از شکر بودن جواب تلخ
- ۱۱ ۲ مفهوم گزینه (۲): طلب عنایت و توجه از معشوق
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا (حتمی بودن مرگ)

۱۲ ۳ مفهوم گزینه (۳): رسوا شدن خیانت

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: از ماست که بر ماست.

۱۳ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): میهن‌دوستی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) گله از بی‌بهرگی، و بالیدن به خوش‌سخنی خود

۳) بالیدن به خوش‌سخنی و مضمون‌آفرینی

۴) ارزشمندی در غربت

۱۴ ۲ مفهوم گزینه (۲): ارزشمندی اصل و نسب

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: خوداتکایی و نکوهش بالیدن
بی‌جا به اصل و نسب

۱۵ ۴ مفهوم گزینه (۴): همه عاشق معشوق‌اند. (کثرت عاشقان)

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا

زبان عربی

■ مناسب‌ترین پاسخ برای ترجمه یا تعریب یا مفهوم را مشخص کنید (۲۳ - ۱۶):

۱۶ ۴ ترجمه کلمات مهم: أنزل: نازل کرد، فرو فرستاد /

سکینته: آرامش

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) آرامشی (← آرامشش)، نازل می‌کند (← نازل کرد؛ «أنزل» ماضی است).

۲) پروردگار (← خداوند، الله)، نازل کرده است (← نازل کرد)

۳) آرامش (← آرامشش)، «از جانب خویش» اضافی است، فرستاده (← فرستاده‌اش)

۱۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: الَّذِي: کسی که، آن‌که / لا یصل: نمی‌رسد /

نتیجه جیده: نتیجه خوبی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) هر کس (← کسی که)، چیزی (← آزموده شده‌ای)، بهترین نتیجه (←

نتیجه خوبی)، زاید بودن «دوباره»

۲) هر آن‌که (← آن‌که)، آزموده (← بیازماید؛ «یَجْزِب» مضارع است). نرسیده

است (← نمی‌رسد؛ «لا یصل» مضارع است).

۴) «دوباره» اضافی است، دست نمی‌یابد (← نمی‌رسد)

۱۸ ۲ ترجمه کلمات مهم: ما تُسمّیه: آن چه (آن را) می‌نامیم

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) نامیده شده (← آن را ... می‌نامیم؛ «تُسمّی» معلوم و از صیغه متکلم
مع‌الغیر است).

۳) به ... نامیده‌ایم (← می‌نامیم)، «زبان» اضافی است.

۴) نامیده‌اند (← می‌نامیم)، «زبان» اضافی است.

۱۹ ۱ ترجمه کلمات مهم: ندمت: پشیمان شدم / کان سبّتی: به

من ناسزا گفته بود، به من دشنام داده بود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) پشیمانم (← پشیمان شدم؛ «ندمت» فعل ماضی است)؛ ناسزا دادم (←

ناسزا بدهم؛ «أسب» مضارع است).

۳) دچار ندامت شدم (← پشیمان شدم)، دشنام می‌داد (← دشنام داده بود؛

«کان + ماضی: ماضی بعید»)

۴) بودم (← شدم)، دشنام داد (← دشنام داده بود)، دشنام داده بودم (←

دشنام دهم)

۲۰ ۴ «قد + مضارع: گاهی / شاید + مضارع»: «قد تَفْتَشُ: گاهی جست و جو می‌شود»

۲۱ ۱ ترجمه کلمات مهم: مُهاناً = خوار
لکی تُسَخَطُ الشیطان: تا شیطان را خشمگین سازی
یُعاقِبُ عدوَّك: دشمنانت مجازات شود

۲۲ ۴ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۱) «إنما» اضافی است، المکارم (← مکارم)
(۲) بَعَثَ (← بُعِثَ؛ «برانگیخته شد» مجهول است.)، لَيْتَمَّ (← لَيْتَمَّمْ)
(۳) أَرْسَلَ (← بَعِثَ)، لِتَمَّام (← لِتَمَّمَّ؛ «کامل کند» فعل است.)، المکارم
الأخلاقية (← مکارم الأخلاق)

۲۳ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «زیبایی انسان، شیوایی زبانش است.»

بررسی گزینه‌ها:

(۱) از «پرحرفی» منع کرده است.
(۲) گفته که انسان زیر زبانش پنهان است.
(۳) به مفهومی همانند عبارت سؤال اشاره کرده است.
(۴) انسان زیر زبانش پنهان است.
متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات آمده پاسخ بده
(۲۷-۲۴):

زبان عربی از قدیم، زبانی بوده که ایرانی‌ها به آن توجه کرده‌اند و بر زبان و فرهنگ ما اثر گذاشته است. بنابراین می‌بینیم که بسیاری از دانشمندان ما کتاب‌هایی را در زمینه‌های مختلف به زبان قرآن نگاهشده و یا تعدادی از شاعرانمان ابیاتی را آمیخته به عربی و فارسی سروده‌اند. زبان عربی، ویژگی شگفتی دارد و آن اشتقاق است که به معنای ساختن کلمات به وزن‌های مختلف است که با دیگری از نظر معنا فرق دارد. شایان ذکر است که برخلاف تصور برخی، زبان عربی به خصوص در زمان قدیم از فارسی تأثیر پذیرفته است.

۲۴ ۲ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) فارسی فقط از نظر لغوی از عربی تأثیر پذیرفته است.
(۲) اشتقاق به نویسندگان انتخاب‌های زیادی را برای بیان آن چه می‌خواهد، می‌دهد.
(۳) برخلاف تصورمان، عربی بسیار بر فارسی تأثیر گذاشته است.
(۴) برخی سروده‌های شاعرانمان، کاملاً با عربی درآمیخته است.

۲۵ ۱ «می‌توانیم از متن نتیجه بگیریم که عربی .....»: گزینه نادرست را مشخص کن.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در قدیم تحت تأثیر فارسی قرار گرفته و این (تأثیر) اکنون قطع شده است.
(۲) زبان علم و ادبیات نزد ایرانی‌ها بوده است.
(۳) به میراث ایرانی - اسلامی ما اشاره دارد.
(۴) در ساختن کلمات و معنا، زبانی غنی است.

گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۲۶ و ۲۷):

۲۶ ۱ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۲) متعدّد ← لازم
(۳) مجرّد ثلاثی ← مزید ثلاثی
(۴) مجهول ← معلوم / فاعله محذوف ← فاعله «الإیرانیون»

۲۷ ۴ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۱) مؤنث ← مذکر
(۲) مبنی ← معرب / مضاف و المضاف‌إلیه «مختلفه» ← مجرور بحرف الجرّ
(۳) مشتی ← جمع تکسیر / موصوف و الصفة «مختلفه» ← مجرور بحرف الجرّ
گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۳۰ - ۲۸):

۲۸ ۲ در این گزینه «حُبّاً» صحیح است:

ترجمه: «به خدا قسم که ما عشقی را بدون سرزنش ندیده‌ایم.»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) تا از آن جامی از کرامت بچشد.
(۲) از انبارهای آب درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردانند، بپرس.
(۳) پس چه قدر زندگی‌ام را تلخ می‌کنی در حالی که حمل‌کننده شیرینی هستی.

۲۹ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «زورگویی که برای کسی نسبت به خودش حقی قائل نیست.» عبارت واژه ..... را توصیف می‌کند.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) قدرتمند
(۲) آفریننده از عدم
(۳) متکبر
(۴) ستمکار زورمند

۳۰ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أحِبُّ: دوست دارم» فعل مضارع از باب «إفعال» و «الأخیرین: دیگران» (بر وزن «أفعل») اسم تفضیل است.
(۲) «الأیمن: سفید» بر رنگ دلالت دارد.
(۳) «الأخیرین: آیندگان» بر وزن «أفعل» نیست و اسم تفضیل محسوب نمی‌شود.
(۴) «أحِبُّ: دوست دارم» (مانند گزینه (۱))

دین و زندگی

۳۱ ۲ در جامعه جاهلی عصر نزول قرآن، سخن گفتن از علم‌دوستی و عدالت‌خواهی، نشان از تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است.

این‌که قرآن کریم درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، اما نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیت‌ها دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و هم‌دیگر را تأیید می‌کنند، مبین انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن است.

۳۲ ۴ قوانین تنظیم‌کننده، بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. شیوه و چگونگی پاسخ به نیازهای ثابت، با قوانین متغیر صورت می‌پذیرد.

۳۳ ۱ موارد «الف» و «ب» صحیح‌اند.

بیت مورد «ج» به جایگاه ویژه پیامبر اسلام (ص) در میان سایر انبیای الهی اشاره می‌کند.

بیت «د» به وظیفه هدایتگری انبیای الهی اشاره می‌کند.

۳۴ ۳ نیازهای متغیر از درون نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ یعنی، انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند مثلاً چگونگی تأمین امنیت و ابزارها و سلاح‌هایی که به این منظور به کار گرفته می‌شود در مقایسه با دوره‌های گذشته بسیار متفاوت شده است.

۴۲ ۲ ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند (درستی مورد «ج») و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.
اگر کسانی دست به تحقیق و جست‌وجو بزنند، اما نتوانند به حقایق دین جدید پی ببرند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند. (درستی مورد «الف»)

۴۳ ۲ پیامبری حضرت موسی (ع) در دورانی بود که سحر و جادو رواج داشت. بنابراین حضرت موسی (ع) باید عملی انجام می‌داد که فراتر از کار ساحران و جادوگران باشد، تا مردم بدانند که ساحران در برابر قدرت خداوند، ناتوان و ضعیف‌اند.

۴۴ ۲ طبق آیه: «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ: آیا می‌گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.» آنان که قرآن را افترای پیامبر به خدا می‌پندارند، باید سوره‌ای همانند یکی از سوره‌های آن بیاورند که البته نمی‌توانند.

۴۵ ۳ قرآن کریم نه تنها از فرهنگ جاهلیت تأثیر نپذیرفت؛ بلکه به مبارزه با آن پرداخت و از حقوق برابر انسان‌ها (از جمله مرد و زن) سخن گفت. ترجمه آیه «و [خداوند] عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند.» به تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره دارد.

زبان انگلیسی

۴۶ ۴ کارلوس همیشه از چیزی که دارد خوشحال است، چه مقداری میلمان جدید باشد چه مقداری قهوه گرم.
توضیح: می‌دانیم که “furniture” (اسباب و اثاثیه، میلمان) در زبان انگلیسی واژه‌ای غیرقابل شمارش است، بنابراین نمی‌توانیم پیش از آن از حرف تعریف “a” استفاده کنیم (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). اما ما جارجی “coffee” کمی متفاوت است چرا که این واژه، هم به صورت غیرقابل شمارش (در معنای کلی قهوه) و هم به صورت قابل شمارش (به معنای یک فنجان قهوه) به کار می‌رود. در این جا اگر بخواهیم از “a few” که در گزینه‌های (۱) و (۳) آمده استفاده کنیم، باید مطمئن شویم که “coffee” در معنای قابل شمارش به کار رفته، در حالی که اگر این چنین بود در پایان این واژه به “-s” جمع نیاز داشتیم. واضح است که چنین چیزی را نمی‌بینیم و می‌توان فهمید که “coffee” در معنای غیرقابل شمارش به کار رفته است (رد گزینه‌های (۱) و (۳)).

۴۷ ۲ کدام یک از [جملات] زیر از لحاظ دستور زبان نادرست است؟
(۱) من پیش از آن که سی‌وپنج [ساله] شوم، به بسیاری از کشورها سر زدم.
(۲) هیچ‌کس در آن حادثه نمرد ولی دویست نفر انسان مصدوم شدند.
(۳) وقتی که او این کسب‌وکار را آغاز کرد، تنها اندکی پول داشت.
(۴) من هر روز دو لیوان شیر می‌نوشم و یک تکه کیک می‌خورم.
توضیح: اعدادی مانند “hundred” (صد)، “thousand” (هزار)، “million” (میلیون) و ... هیچ‌وقت با “-s” جمع همراه نمی‌شوند، مگر این‌که بخواهیم کلی‌گویی کنیم و مثلاً بگوییم «صدها انسان» که در آن صورت می‌گوییم: “hundreds of people”. در این جا مشخص است که گوینده قصد کلی‌گویی ندارد بلکه با گفتن عدد «دویست» قصد دارد تا تعداد واقعی مصدومان را بگوید، بنابراین “hundreds” نمی‌تواند درست باشد.

۳۵ ۳ شفای بیماران لاعلاج و غیرقابل درمان در عبارت شریفه «وَأَبْرَأُ الْأَكْمَةَ وَ الْأَبْرَصَ: و کور مادرزاد و برص گرفته را شفا می‌دهم» و «زنده کردن مردگان» در عبارت قرآنی «وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ: و به فرمان خدا مردگان را زنده می‌کنم» از معجزات حضرت عیسی (ع) ذکر شده است.

۳۶ ۳ طبق آیه شریفه «وَمَنْ يَمْتَعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ: و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود.»، طلبیدن دینی جز اسلام، مورد قبول خداوند نیست و موجب زیان اخروی می‌شود.

۳۷ ۳ اعجاز لفظی قرآن کریم از همان آغاز نزول آن مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود. ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت، او را مجازات می‌کردند.
اعجاز محتوایی قرآن برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و ادراک است.

۳۸ ۲ از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن، انسجام درونی در عین نزول تدریجی است که از تدبیر در آیات آن به دست می‌آید. خداوند در این باره می‌فرماید: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا».

۳۹ ۱ این‌که امام باقر (ع) می‌فرماید: «خداوند آن چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.»، منظور از آن چه مورد نیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌هاست؛ یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آن‌ها فرستاده شده‌اند و این بیان، نشان‌دهنده جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن کریم از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن است.

۴۰ ۲ طبق آیه شریفه «وَ مَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْتُطُّهُ وَ بِيَمِينِكُمْ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْتَلُونَ: و پیش از آن، هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود، آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت، اهل باطل به شک می‌افتادند.»، اگر قرآن توسط یکی از درس‌خواندگان و دانشمندان جامعه آورده می‌شد، ممکن بود کج اندیشان به شک بیفتند که شاید پیامبر این آیات را از خودش آورده است.

۴۱ ۲ تشبیه حرکت همراه با آرامش زمین به ذلول (شتری که سوار خود را نمی‌آزارد)، یک نکته علمی بی‌سابقه است که در قرآن کریم از جنبه‌های اعجاز محتوایی است.

آیات قرآن کریم، با این‌که در مورد موضوعات متنوع سخن گفته، نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و هم‌دیگر را تأیید می‌کنند و این نشان از انسجام درونی در عین نزول تدریجی آن است.

قرآن کریم نه تنها از فرهنگ و عقاید دوران جاهلیت تأثیر نپذیرفت، بلکه به اصلاح جامعه پرداخت و با عقاید خرافی و شرک‌آمیز مبارزه نمود.

۲ ۵۵

(۱) دیگری

(۲) آن دیگری

(۳) همدیگر، یکدیگر

(۴) همدیگر، یکدیگر

توضیح: واضح است که صحبت از دو سمت یک پرتوی نور است، وقتی که به یک سمت این پرتو (one side of) اشاره شده، طبیعتاً یک سمت دیگر باقی می‌ماند که برای اشاره به آن حرف تعریف معرفه "the" را به کار می‌بریم.

آمارها نشان می‌دهند که دانش‌آموزان اقلیت در ایالات متحده در معرض آسیب هستند. دو متغیر کلیدی بر فاصله عملکردی میان دانش‌آموزان اقلیت و اکثریت تأثیر می‌گذارد: نخستین [عامل] تعریفی نادرست از زبان است و دومین [عامل] درکی ضعیف از تفاوت میان زبان و گرامر است.

اگر زبان یک نقاشی باشد، گرامر قلموی نقاشی است. همان‌طور که هدف قلمو نقاشی کردن است، هدف زبان معنایی است که با آن می‌سازیم. زبان ابزاری است که استفاده می‌کنیم تا جهانمان را بفهمیم و تغییر دهیم. زبان شیوه‌ای است که با افرادی که دوست داریم، ارتباط برقرار می‌کنیم. اما متأسفانه در مدرسه یاد می‌دهیم که زبان خوب به معنای گرامر خوب است.

از قرن پانزدهم، انگلیسی استاندارد زبان اکثریت خانواده‌های طبقه بالا و متوسط بوده است. بیشتر فلاسفه، دانشمندان و سیاستمداران از خانواده‌های ثروتمند بودند و خیلی از کارهایشان مکتوب بود. در مقابل، کارگران روستایی نیازی نبود تا بنویسند، بنابراین گویش‌هایشان ثبت نشدند.

اگر آموزگاران به جای «گرامر خوب» دانش‌آموزان شروع کنند به نمره دادن به منطق آن‌ها، آن‌وقت تمام دانش‌آموزان بیشتر اختیار خواهند داشت تا معنی را به شیوه شخصی [خودشان] بسازند. وقتی نوشتار آن‌ها هویت واقعی آن‌ها را نشان می‌دهد، دانش‌آموزان می‌توانند عمیقاً با جامعه‌شان ارتباط برقرار کنند و وقتی دانش‌آموزان با جامعه‌شان ارتباط برقرار کنند، می‌توانند از ابزارهای زبان‌شان استفاده کنند تا آن را غنی سازند.

۴ ۵۶ متن عمدتاً درباره چه چیز صحبت می‌کند؟

(۱) نقش زبان در قرون وسطی برای جدا ساختن طبقه بالا از طبقه پایین [جامعه]

(۲) توانایی زبانی چگونه می‌تواند بر عملکرد دانش‌آموز در ریاضیات تأثیر بگذارد

(۳) چرا زبان چیز کاملاً متفاوتی از آن چیزی است که ما فکر می‌کنیم هست

(۴) چگونه زبان می‌تواند به فاصله‌ای در عملکرد میان گروه‌های اکثریت و اقلیت بینجامد

۲ ۵۷ کدام یک از موارد زیر به بهترین نحو رویکرد نویسنده را نسبت

به نظام آموزشی توصیف می‌کند؟

(۱) حمایتگر

(۲) منتقد

(۳) سردرگم

(۴) نگران

۳ ۴۸

مردم بومی این کوه‌ها می‌دانند چگونه در آب‌وهوای سرد استفاده خوبی از زمین کنند.

(۱) جدی؛ خطیر

(۲) [شیوه بیان] سلیس، روان؛ [سخنور] فصیح، خوش‌بیان

(۳) بومی، محلی؛ [زبان، زادگاه] مادری

(۴) ساکت، بی‌سرصدا؛ آرام؛ خلوت

۴ ۴۹

کتابی که از کتابخانه گرفتم اطلاعاتی را که می‌خواستم تا گزارشم را تمام کنم، نداشت، بنابراین باید یکی بهتر پیدا کنم.

(۱) ارتباط؛ تعامل؛ گفت‌وگو

(۲) ورزش، تمرین؛ تکلیف؛ فعالیت

(۳) تجربه؛ مهارت، کارآزمودگی

(۴) اطلاعات؛ اطلاع، آگاهی

۲ ۵۰

یکی از جذاب‌ترین بخش‌های شغل من ملاقات کردن افرادی از فرهنگ‌های مختلف است.

(۱) علاقه، دلبستگی؛ اهمیت؛ نفع

(۲) فرهنگ؛ پرورش، تربیت

(۳) سیستم، سامانه؛ نظام؛ دستگاه

(۴) قرن، سده

شیشه‌ها، دوربین‌ها، تلسکوپ‌ها و میکروسکوپ‌ها از لنزها استفاده می‌کنند تا انواع به‌خصوصی از تصاویر را بسازند. لنزها در یک تلسکوپ، برای مثال، یک تصویر بزرگ‌شده از شیئی دور تولید می‌کنند. تمام لنزها بر مبنای این اصل کار می‌کنند که اگر چه نور همیشه در خطوطی مستقیم سیر می‌کند، [ولی] از میان شیشه آهسته‌تر سیر می‌کند تا از میان هوا. اگر یک پرتوی نور با یک زاویه به شیشه برخورد کند، یک سمت این پرتو درست قبل از آن [سمت] دیگر، به شیشه برخورد خواهد کرد و زودتر کاهش سرعت می‌دهد. تأثیر [این موضوع] کمی خم کردن پرتوی نور است، درست همان‌طور که ماشین اگر پنجر شود کمی به یک سو می‌کشد. این خم شدن نور شکست [نور] نام دارد.

۲ ۵۱

(۱) شکل؛ قالب، صورت

(۲) تصویر، نقش، عکس

(۳) نسخه؛ برداشت، تعبیر

(۴) نقشه، برنامه، طرح

۱ ۵۲

(۱) برای مثال

(۲) از این گذشته، مضافاً

(۳) در مقایسه، در قیاس

(۴) مثل همیشه

۴ ۵۳

(۱) تلاش کردن؛ امتحان کردن

(۲) تأسیس کردن، پایه‌گذاری کردن

(۳) مستقر کردن

(۴) کار کردن، عمل کردن

۳ ۵۴

(۱) سپس

(۲) از

(۳) تا، از

(۴) به؛ در

توضیح: همان‌طور که می‌دانید، ساختار به کار رفته در این جمله صفت برتری است که همواره با حرف اضافه "than" همراه می‌شود.

با توجه به نادرستی ارزش گزاره شرطی $r \Rightarrow q$ نتیجه می‌گیریم مقدم، یعنی r درست بوده و تالی یعنی q نادرست می‌باشد.
گزاره p درست و گزاره r نیز درست است، بنابراین ارزش گزاره r شرطی $r \Leftrightarrow p$ درست می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) p درست بوده بنابراین $\sim p$ نادرست است.

(۲) q نادرست است.

(۳) r درست است.

(۴) r درست بوده، بنابراین $\sim r$ نادرست است.

۶۴ ۴ گزاره شرطی « $4^3 > 8^2 \Rightarrow 4 \times 2 = 2^3$ » دارای مقدم درست و تالی نادرست است، بنابراین دارای ارزش نادرست بوده، در نتیجه گزاره p نادرست است.

گزاره دو شرطی « 2 عددی زوج است اگر و تنها اگر 2 عددی اول باشد» از دو گزاره درست تشکیل شده، بنابراین دارای ارزش درست بوده، در نتیجه گزاره q درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست است. p گزاره‌ای نادرست می‌باشد، بنابراین ارزش ترکیب عطفی $p \wedge q$ نیز نادرست است.

(۲) نادرست است. هر دو گزاره p و q $\sim q$ نادرست می‌باشند، بنابراین ارزش ترکیب فصلی آن‌ها $p \vee \sim q$ نیز نادرست است.

(۳) نادرست است. گزاره شرطی $q \Rightarrow p$ دارای مقدم درست و تالی نادرست می‌باشد، بنابراین ارزش گزاره شرطی نادرست است.

(۴) درست است. هر دو گزاره p و q $\sim q$ نادرست می‌باشند و ارزش ترکیب دو شرطی دو گزاره نادرست، دارای ارزش درست می‌باشد.

$$p \equiv \sim q \equiv F \rightarrow (p \Leftrightarrow \sim q) \equiv T$$

۶۵ ۲ روش اول: بررسی گزینه‌ها:

(۱) اگر p و q هر دو درست باشند، ارزش ترکیب دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ نادرست خواهد بود. در نتیجه این گزینه صحیح نیست.

(۲) اگر p درست و q نادرست باشند، ارزش ترکیب دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ درست بوده و همچنین ارزش ترکیب شرطی $q \Rightarrow p$ نیز به انتهای مقدم درست می‌باشد. در نتیجه این گزینه صحیح است.

(۳) اگر p نادرست و q درست باشند، ارزش ترکیب شرطی $q \Rightarrow p$ نادرست خواهد بود. در نتیجه این گزینه صحیح نیست.

(۴) اگر p و q هر دو نادرست باشند، ارزش ترکیب دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ نادرست خواهد بود. در نتیجه این گزینه صحیح نیست.

روش دوم: بررسی عبارت:

گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim q$ درست است. یعنی p و q هم‌ارزش می‌باشند. بنابراین p و q دارای ارزش‌های متفاوت هستند.

از طرفی می‌دانیم $q \Rightarrow p$ درست است و با توجه به غیر هم‌ارزش بودن p و q ، تنها حالت ممکن این است که q نادرست و p درست باشد.

۵۸ ۲ کدام‌یک از گزاره‌های زیر، اگر درست [باشد]، دیدگاه نویسنده را دربارهٔ زبان تقویت می‌کند؟

(۱) انگلیسی استاندارد در میان افراد روستایی در قرن شانزدهم محبوب بود.

(۲) دانش‌آموزان از گروه‌های اقلیت مشکلاتی با انگلیسی استاندارد دارند.

(۳) دانش‌آموزان از گروه‌های اکثریت همان اشتباهات گرامری را مرتکب می‌شوند که دیگران [مرتکب می‌شوند].

(۴) برخی از دانشمندان در قرون گذشته در گرامر خوب نبودند.

۵۹ ۳ اصطلاح "by contrast" (در مقابل، از سوی دیگر) در

پاراگراف ۳ می‌تواند با "however" جایگزین شود.

(۱) نه تنها (۲) حتی اگر

(۳) با وجود این (۴) علاوه بر این

۶۰ ۱ ضمیر "it" در پاراگراف ۲ به چه چیزی اشاره دارد؟

(۱) زبان (۲) قلمو

(۳) هدف (۴) ابزار

ریاضیات**۶۱ ۲ بررسی گزینه‌ها:**

(۱) نادرست است. اگر مجموع دو عدد طبیعی فرد باشد، فقط یکی از آن‌ها می‌تواند فرد باشد.

(۲) درست است. هر دو گزاره دارای ارزش نادرست هستند و ترکیب دو شرطی دو گزاره هم‌ارزش، دارای ارزش درست می‌باشد.

(۳) نادرست است. اگر یک چهارضلعی مربع باشد، مستطیل نیز هست. اما برعکس آن برقرار نیست.

(۴) نادرست است. ممکن است در یک سری داده آماری میانه و میانگین با یکدیگر برابر باشند، اما داده‌ها با یکدیگر مساوی نباشند. مثلاً در

داده‌های ۸، ۷، ۵، ۳، ۲ میانه و میانگین برابر ۵ می‌باشند، اما داده‌ها با یکدیگر مساوی نیستند.

۶۲ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) براساس جدول ارزشی و قوانین گزاره‌ها، هم‌ارزی $(p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \vee q)$ همواره برقرار است.

(۲) براساس جدول ارزشی گزاره‌ها، هم‌ارزی مورد نظر برقرار نیست و به صورت زیر همواره برقرار است.

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv (p \wedge \sim q)$$

(۳ و ۴) براساس جدول ارزشی گزاره‌ها، هم‌ارزی‌های مورد نظر برقرار نیست و به صورت زیر همواره برقرار است:

$$(p \Rightarrow q) \equiv (\sim q \Rightarrow \sim p)$$

۶۳ ۳ با توجه به درستی ارزش گزاره عطفی $p \wedge \sim q$ نتیجه می‌گیریم

هر دو گزاره p و q $\sim q$ درست می‌باشند، بنابراین گزاره q نادرست است.

بررسی گزینه‌ها: ۳ ۶۶

(۱) گزاره مرکب با $(\sim T)$ هم‌ارزش است.

(الف) اگر T درست باشد، ارزش گزاره مرکب نادرست است:

$$(p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)) \equiv (p \Rightarrow F) \equiv F$$

(ب) اگر T نادرست باشد، ارزش گزاره مرکب درست است:

$$(p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)) \equiv (p \Rightarrow T) \equiv T$$

(۲) گزاره مرکب با T هم‌ارزش است.

$$((\sim p \Leftrightarrow q) \Rightarrow r) \equiv (T \Rightarrow r) \equiv r$$

(۳) گزاره مرکب دارای ارزش درست است.

$$(p \Leftrightarrow (q \Rightarrow r)) \equiv (p \Leftrightarrow T) \equiv T$$

(۴) گزاره مرکب با T هم‌ارزش است.

$$((\sim q \Leftrightarrow p) \Rightarrow r) \equiv (T \Rightarrow r) \equiv r$$

۶۷ | ۱ کافی است به جای «ما» در عبارت از x استفاده کنیم، در این صورت خواهیم داشت:

$$x + x + \frac{1}{4}x + \frac{1}{4}(\frac{1}{4}x) + 1 = 100 \Rightarrow x + x + \frac{x}{4} + \frac{x}{16} + 1 = 100$$

بررسی گزینه‌ها: ۲ ۶۸

هر یک از گزینه‌ها را به صورت نماد ریاضی بازنویسی می‌کنیم:

$$x(\frac{1}{4}x) + 12 = 5x \quad (۲) \quad x + 12(\frac{1}{4}x) = 5x \quad (۱)$$

$$x + \frac{1}{4}(12x) = 5 \quad (۴) \quad \frac{1}{4}x + 12 = 5x \quad (۳)$$

بررسی عبارت‌ها: ۳ ۶۹

(الف) نمایش ریاضی عبارت مورد نظر، درست است.

(ب) نمایش ریاضی عبارت مورد نظر، نادرست است. اگر دو عدد حقیقی را x و y در نظر بگیریم، نمایش ریاضی عبارت به صورت زیر می‌باشد:

$$x + y = \frac{1}{4}(xy)$$

(پ) نمایش ریاضی عبارت مورد نظر، نادرست است. عدد مورد نظر را با نماد x

$$(x + 3)^2 = 64$$

نمایش می‌دهیم، در این صورت خواهیم داشت:

بنابراین فقط نمایش ریاضی عبارت «الف» صحیح است.

۷۰ | ۴ قیاس استثنایی را می‌توان به طور کلی به شکل زیر

صورت‌بندی کرد:

$$\begin{array}{l|l} p \rightarrow q & \text{اگر الف آن گاه ب} \\ \hline p & \text{الف} \\ \hline \therefore q & \text{ب} \end{array}$$

۷۱ | ۳ براساس صورت‌بندی قیاس استثنایی داریم:

$$p: a < b < 0 \Rightarrow q: \frac{1}{a} > \frac{1}{b}$$

$$p: -3 < -2$$

$$\therefore q: -\frac{1}{3} > -\frac{1}{2}$$

تذکره: $a < b < 0$ یعنی عدد a کوچک‌تر از عدد b بوده و اعداد a و b منفی هستند.

۷۲ | ۳ به کمک استدلال ریاضی زیر نشان می‌دهیم که امکان ندارد

همه لیوان‌ها روبه بالا قرار گیرند.

تعداد لیوان‌های وارونه: n

وضعیت فعلی: $n = 1$

در حالت کلی در هر حرکت مجاز حالات زیر می‌تواند اتفاق بیفتد.

(الف) دو لیوان روبه بالا قرار می‌گیرد، یعنی تعداد لیوان‌های وارونه دوتا کم

می‌شود: $n - 2$

(ب) دو لیوان وارونه می‌شود، یعنی تعداد لیوان‌های وارونه دوتا اضافه

می‌شود: $n + 2$

(ج) یک لیوان روبه بالا و یک لیوان وارونه می‌شود: $n + 0$

بنابراین n هرگز از ۱ به ۰ کاهش نمی‌یابد.

۷۳ | ۱ اگر بخواهیم ثابت کنیم گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ درست است، به

جای آن می‌توانیم درستی $\sim p \Rightarrow \sim q$ را اثبات کنیم. با فرض p گزاره

« n^2 زوج است» و q گزاره « n زوج است»، عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به

صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ بوده که به صورت زیر بیان می‌شود:

n زوج نباشد (یعنی فرد باشد چون عدد صحیح اگر زوج نباشد، فرد است): $\sim q$

n^2 زوج نیست (یعنی n^2 فرد است): $\sim p$

$$\begin{array}{l} \text{اگر } n \text{ فرد باشد، آن گاه } n^2 \text{ فرد است.} \\ \sim p \qquad \qquad \qquad \sim q \end{array}$$

۷۴ | ۳ مرحله دوم استدلال غلط است، زیرا $(a+5)^2$ اتحاد مربع

بوده و نمایش درست آن به صورت زیر است:

$$(a+5)^2 = 9 \Rightarrow a^2 + 10a + 25 = 9$$

مرحله آخر استدلال نیز دچار خطا شده است، زیرا اعداد منفی ریشه ندارند:

$$a^2 = -16 \rightarrow \text{معادله ریشه ندارد}$$

بنابراین دانش‌آموز در دو مرحله دچار خطا شده است.

تذکره: با توجه به این‌که مرحله دوم استدلال غلط است، باقی مراحل نیز ادامه

یک مسیر غلط می‌باشد، اما هدف در این سؤال یافتن خطا در هر مرحله از

استدلال است. برای یافتن a ، استدلال‌های زیر صحیح است:

استدلال اول:

$$(a+5)^2 = 9 \Rightarrow a^2 + 10a + 25 = 9 \Rightarrow a^2 + 10a + 16 = 0$$

اتحاد مربع

اتحاد جمله مشترک

$$\Rightarrow (a+8)(a+2) = 0 \Rightarrow a = -8, a = -2$$

استدلال دوم:

$$(a+5)^2 = 9 \Rightarrow a+5 = \pm 3 \Rightarrow a = -8, a = -2$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تشبیه: معشوق به آفتاب / وجه شبه: تیغ زبان کشیدن و عالم گرفتن / تشبیه: زبان به تیغ (وجه شبه ذکر نشده).
 (۲) تشبیه: من به خاک ره / وجه شبه: بر رهگذر گذاشته (رها) شدن
 (۴) تشبیه: ضمیر به بلبل / وجه شبه: در خروش بودن
- ۸۷ ۱ در این گزینه در ترکیب‌های «دور زمان» و «زمان تو» تشبیه وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) قاف هوا: تشبیه هوا به [کوه] قاف (اضافه تشبیهی) / تشبیه من به عنقا و مرغ
 (۳) تشبیه دل به غنچه / تشبیه من به گیاه
 در این گزینه «چو» (اَوَّل) ادات تشبیه و «چو» دوم به معنی «هنگامی که» است.
 (۴) تشبیه تو به شمع و پادشاه / تشبیه من به پاسبان
- ۸۸ ۴ تشبیه شب سیاه به زلفکان:
 مشبّه: شب / مشبّه‌به: زلفکان / وجه‌شبه: سیاهی / ادات تشبیه: ماند
 تشبیه روز به رخان:

مشبّه: روز / مشبّه‌به: رخان / وجه‌شبه: سپیدی و پاکی / ادات تشبیه: ماند

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تشبیه کنارم به دجله / ادات تشبیه: چو / وجه‌شبه ذکر نشده است.
 (۲) کمند محبت: تشبیه محبت به کمند (اضافه تشبیهی) / ادات تشبیه و وجه‌شبه ذکر نشده است.
 (۳) آتش عشق: تشبیه عشق به آتش (اضافه تشبیهی) / ادات تشبیه و وجه‌شبه ذکر نشده است.

۸۹ ۳ تشبیه من به بلبل / وجه‌شبه و ادات تشبیه ذکر نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مشبّه: گل / مشبّه‌به: رخ نگارم / وجه‌شبه: خوبی (زیبایی) / ادات تشبیه: مانست (گسترده چهاررکنی)
 (۲) مشبّه: نمک / مشبّه‌به: شکر (استعاره از لب) / وجه‌شبه: شور جهانی بودن / ادات تشبیه: چون (گسترده چهاررکنی)
 (۴) مشبّه: پروانه / مشبّه‌به: شمع / وجه‌شبه: سوختن / ادات تشبیه: چو (گسترده چهاررکنی)

۹۰ ۲ در این بیت تشبیه وجود دارد (تشبیه خود به غنچه)، اما این تشبیه به شکل ترکیب اضافی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اضافه تشبیهی: کارگاه دیده
 (۳) اضافه تشبیهی: سرو خرامان قامت
 (۴) اضافه تشبیهی: شب زلف / روز عمر

۹۱ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): عشق موجب

ارزشمندی و کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) لذت وصال
 (۲) تقابل عشق و عقل
 (۳) تنها عاشق هجران‌کشیده قدر وصال را می‌داند.

۷۵ ۴ اگر طول و عرض مستطیل اولیه را x و y و مساحت آن را S_1 در نظر بگیریم، پس از دو برابر کردن طول و عرض، مساحت مستطیل به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$S_1 = x \times y$$

$$S_2 = (2x)(2y) = 4xy = 4S_1$$

یعنی مساحت مستطیل جدید، ۴ برابر مساحت مستطیل اولیه است.

علوم و فنون ادبی

۷۶ ۴ مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است که حتی گاهی در یک شعر کوتاه نیز در کنار هم دیده می‌شود.

۷۷ ۱ نثر فنی، کم‌کم در قرن هفتم ضعیف شد و در قرن هشتم با سلطه تیموریان بر ایران از بین رفت.

۷۸ ۲ عبارت سؤال از مقدمه کتاب «ظفرنامه شامی»، که قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است، انتخاب شده است.

واژه‌های ترکی در سایر گزینه‌ها:

(۱) بورش
 (۴) قشون

۸۰ ۴ کتاب «انوار سهیلی» بازنویسی کلیله و دمنه است.

۸۱ ۳ کم شدن کاربرد حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله، ویژگی زبانی است.

۸۲ ۴ در این گزینه، شاعر اختیار را از خود نفی می‌کند و وضعیت موجود را به «تقدیر» مرتبط می‌داند. و می‌گوید: حافظ به اختیار خود عاشق نشده است پس ای شیخ مرا معذور دار از این‌که عاشق شده‌ام. (مأمور به عشق‌ورزی بودم و معذور)

۸۳ ۳ بادپای روح: تشبیه روح به اسب بادپا (اضافه تشبیهی) / تشبیه من به بادپای روح / تشبیه من به بادبان نوح

۸۴ ۱ تشبیه روی به گل / ادات تشبیه: چو (تشبیه گسترده سهرکنی) تشبیه زلف به شمشاد / ادات تشبیه: چون (تشبیه گسترده سهرکنی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) تیغ نگاه: تشبیه نگاه به تیغ (اضافه تشبیهی)
 (۳) تشبیه زلف به کمند / ابرو به کمان / قامت به سرو / رو به بهار
 (۴) سیلاب سرشک: تشبیه سرشک به سیلاب (اضافه تشبیهی)
- ۸۵ ۲ آتش عشق / دل به سپند / خال به سپند (۳ تشبیه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) [من] به ماهی / صد [نفر] به من (۲ تشبیه)
 (۳) [من] به طوطی (۱ تشبیه)
 (۴) روز سپید به خال سیاه / صورت حال به زلف تو (۲ تشبیه)
- ۸۶ ۳ تشبیه: قد به کمان / قد به تیر خدنگ (وجه شبه در هیچ‌کدام ذکر نشده).

- ۱۰۱ ۳ حضرت محمد (ص) در سال ۱۱ بعثت، شش نفر از مردم یثرب را که برای انجام مراسم حج به مکه آمده بودند، به اسلام دعوت کرد. آنان مسلمان شدند و پس از بازگشت به شهر خود به تبلیغ اسلام پرداختند. سال بعد، ۱۲ مرد یثربی، هنگام مراسم حج در مکانی موسوم به عقبه در مینا، با پیامبر بیعت کردند. این بیعت در تاریخ به پیمان عقبه اول معروف شده است.
- ۱۰۲ ۲ پیش از ظهور اسلام، در برخی از مناطق شبه جزیره عربستان مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت.
- ۱۰۳ ۳ در سال‌های سوم و پنجم هجری، سپاهی بزرگ از جنگجویان قبیله قریش و قبیله‌های هم‌پیمان آن، به قصد جبران شکست بدر و نابودی اسلام راهی مدینه شدند. فرماندهی سپاه قریش در این لشکرکشی‌ها به عهده ابوسفیان بود. مشرکان در غزوه احد به موفقیتی نسبی دست یافتند، اما در جنگ خندق یا احزاب، ناکام ماندند.
- ۱۰۴ ۱ پس از هجرت پیامبر (ص) و یارانش به مدینه، مشرکان قریش هم‌چنان بزرگ‌ترین و سرسخت‌ترین دشمنان دعوت اسلامی باقی ماندند.
- ۱۰۵ ۴ رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، به منظور مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کند و اسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود، به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد.

جغرافیا

- ۱۰۶ ۴ در بارش همرفتی، توده هوا از مجاور خود گرم‌تر می‌شود.
- ۱۰۷ ۳ ابرهای کومولونیمبوس در مجاورت جبهه سرد تشکیل می‌شوند.
- ۱۰۸ ۱ آب و هوای سرد (D) ← بارش تابستان بیشتر از زمستان و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
- ۱۰۹ ۴ طبقه‌بندی کوپن، برمبنای سه معیار دما، بارش و پوشش گیاهی انجام شده است.
- ۱۱۰ ۱ بیابان‌های گرم در جهان ← تار - لوت - آتاکاما - استرالیا - نامیب - صحرای بزرگ آفریقا - دره مرگ
- ۱۱۱ ۳ در سال ۲۰۰۹، ماهواره دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت در ایران به عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند.
- ۱۱۲ ۳ نیمه خشک ← ۴۵۰ - ۲۵۰ میلی‌متر بارش بسیار خشک ← ۱۰۰ - ۵۰ میلی‌متر بارش
- ۱۱۳ ۲ با توجه به نقشه پراکندگی بیابان‌های مهم جهان، بیابان‌های سرد، بین مدارهای ۳۰ درجه شمالی تا ۶۰ درجه شمالی و ۳۰ درجه جنوبی تا ۶۰ درجه جنوبی کره زمین قرار دارد.
- ۱۱۴ ۱ بیابان‌های نامیب و آتاکاما، در اثر وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا در برخی سواحل به وجود آمده‌اند.
- ۱۱۵ ۳ برخی نواحی مانند بیابان‌های گبی و تکلماکان، به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آن‌ها جلوگیری می‌کند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند.

- ۹۲ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ضرورت تسلیم بودن عاشق در راه عشق
- مفهوم سایر گزینه‌ها:**
۱) روزی‌رسانی فراگیر خداوند
۲) گذار زندگی هجران
۳) ناامیدی عاشق از وفای معشوق / سرکشی عاشق در برابر جور معشوق
۴) تقابل زهد و عشق
- ۹۳ ۱ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۱): ازلی بودن عشق
- مفهوم سایر گزینه‌ها:**
۲) حضور همیشگی معشوق
۳) طلب عنایت و توجه از معشوق
۴) تقابل زهد و عشق
- ۹۴ ۱ «غم» در گزینه (۱)، غمی مادی و گزنده است، اما در سایر گزینه‌ها منظور از «غم»، غم عشق است که شادی آور است.
- ۹۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): لازمه وصال، ترک وجود مادی‌ست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱) فراق موجب کم شدن عشق یکی بودن نمی‌شود.
۲) عاشق توانایی و ظرفیت دیدار معشوق را ندارد.
۴) غیرت عاشقانه

تاریخ

- ۹۶ ۴ رسول خدا (ص) پس از پایان مراسم حج و هنگام بازگشت به مدینه، در مکانی به نام غدیر خم، طی خطبه‌ای طولانی، مهم‌ترین وصیت خود را ایراد کرد. آن حضرت در این خطبه، ضمن معرفی علی (ع) به جانشینی خویش، ختم نزول آیات قرآن و اتمام رسالت خود را اعلام کرد.
- ۹۷ ۱ مشرکان در جنگ خندق یا احزاب، با وجود این‌که تمام نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند.
- ۹۸ ۳ با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد.
- ۹۹ ۳ هنگامی که رسول خدا (ص) تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، سردسته منافقان، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد. عبداللّه بن ابی‌هم‌چنین می‌کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک نماید. او حتی در غزه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
- ۱۰۰ ۱ مشرکان، ابوطالب رئیس طایفه بنی‌هاشم را در تنگنا قرار دادند که برادرزاده خود را وادار به دست کشیدن از عقیدش کند و یا او را به آنان بسپارد. ابوطالب نه تنها از حمایت پیامبر (ص) دست نکشید، بلکه طایفه بنی‌هاشم را به حمایت از آن حضرت فراخواند. تمام بنی‌هاشم، اعم از مسلمان و غیرمسلمان، درخواست ابوطالب را اجابت کردند و تنها ابولهب از این کار سر باز زد و به دشمنی با رسول خدا (ص) برخاست.

جامعه‌شناسی

۱۱۶ ۳

موفقیت‌های استعمار از قرن پانزدهم تا نوزدهم ناشی از پیشرفت در زمینه‌های **دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی** بود. استعمار اروپایی در **سده هفدهم و هجدهم میلادی**، بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

۱۱۷ ۲

جهان غرب در **استعمار فرانسو**، به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه که به قصد ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران طراحی شده بود، یک نمونه شکست‌خورده از کودتاهای **استعمار نو** می‌باشد. اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند که مربوط به **استعمار قدیم** می‌باشد. در **استعمار نو**، کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

۱۱۸ ۴

مردم جامعه تغلب، مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند. این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند. پس، همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند (نه این که دیگران را ستایش کنند). این‌ها گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به دست آورده‌اند، برسند و اصولاً چنین سعادت‌ی را نمی‌شناسند.

۱۱۹ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ج) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز (غالب) شکل می‌گیرد، اما **غلبه نظامی**، همواره با غلبه فرهنگی همراه نیست.

د) ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند، اما این جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

۱۲۰ ۳

الف) در **استعمار فرانو**، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

ب) **استعمار نو**، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

ج) اروپاییان (در دوران **استعمار قدیم**)، در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند.

د) در **استعمار قدیم**، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند.

۱۲۱ ۱

قبل از ظهور اسلام، شمال غربی شبه‌جزیره عربستان، تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم و جنوب شرقی آن تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

رسول خدا (ص)، طی ده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که **استبداد قومی** با وجود این‌که دارای هویتی غیراسلامی بود، می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

۱۲۲ ۳

انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از **انقلاب اسلامی ایران**، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند **ناسیونالیسم (ملی‌گرایی)** یا **مارکسیسم** استفاده می‌کردند.

۱۲۳ ۴

در دوران **خلافت**، فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز در درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی در **عصر بیداری اسلامی** شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت.

دولت‌های استعماری غربی (در **دوره استعمار**)، با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند.

غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی (در **دوران خلافت**) که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۱۲۴ ۱

در **دوران خلافت**، ارزش‌ها، هنرها و رفتارهای جاهلی، دوباره در **جامعه اسلامی** نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را براساس **روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای** شکل داد. اما عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با **تلاش و کوشش عالمان مسلمان**، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

۱۲۵ ۲

در سال **نهم هجرت (نه سیزدهم هجرت)**، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام، از سراسر شبه جزیره به مدینه آمدند.

در دوران **خلافت**، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

فلسفه

۱۲۶ ۱

بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار می‌دهند.

۱۲۷ ۱

خطا در انتخاب هدف به گروه سوم اشاره دارد.

۱۲۸ ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) فلسفه و منطق با محتوای علوم کاری ندارند و تنها به بررسی بنیادین آن می‌پردازند.

۲) فلسفه و منطق نمی‌توانند انسان را از تمام مغالطات دور کنند و تنها توانایی تشخیص آن را در اختیار او می‌گذارند.

۳) توانایی جدیدی که فلسفه با کمک گرفتن از منطق به او هدیه می‌دهد، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست.

۱۲۹ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- الفاظ کلی (مثل انسان، آسمان و خورشید) به موجودات حقیقی در عالم حقیقت اشاره دارند.
- اشیای بیرون غار در حقیقت مثال واقعی از موجودات این جهان هستند و به وجود حقیقی آنان اشاره دارد.
- برای رسیدن به حقیقت موجودات باید از مرتبه حواس فراتر رفت و سیر عقلانی و درونی انجام داد.
- مردمان درون غار، آزاداندیش نیستند، زیرا برای رسیدن به حقیقت پیش از رهایی خود تلاشی نکرده‌اند.

۱۳۰ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- براساس تمثیل غار، شناخت انسان مرحله‌ای و تدریجی است.
  - مراحل شناخت در تمثیل غار نهایتاً به شناخت موجودات حقیقی می‌رسد.
  - مراحل شناخت از طریق حواس است که در آن نسبیت و خطا راه دارد.
  - برای رسیدن به شناخت حقیقی باید از بند عادت‌های روزانه گسسته شد و به جهانی فراتر از جهان مادی اندیشید.
- توجه:** شناخت در غار، تمثیلی از شناخت جهان واقعی است، با این تفاوت که مراحل شناخت و خروج از غار به وسیله حواس پنج‌گانه صورت می‌گیرد، اما برای شناخت حقیقی در زندگی و عالم خارج، باید به سوی عالم برتر قدم برداشت.

۱۳۱ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- متعلق به تفکرات بنیادین و فلسفی است. (دسته دوم)
- بی‌ربط است.
- تفکرات فلسفی به ریشه اندیشه‌های بشر راه دارد و عبارت صورت سؤال نیز فلسفی است.
- هراکلیتوس همه چیز را در حال تغییر و دگرگونی می‌داند.

۱۳۲ ۴ بررسی گزینه‌ها:

- پارمنیدس به صورت کلی جهان را ثابت دانسته و هرگونه تغییر در آن را محال می‌داند.
- قضیه منفصل حقیقی قضیه‌ای بود که صدق و کذب دو طرف محال بود و یکی حتماً درست و دیگری حتماً غلط بود. براساس اعتقاد پارمنیدس جهان یا از عدم به وجود آمده یا از وجود و حالت سومی ندارد و محال است دو طرف قضیه با هم صادق یا کاذب شوند.
- حواس می‌توانند جهان را درک کنند اما لایه‌های ظاهری آن را.
- نیازی به زیر پا گذاشتن حواس نیست، تنها باید از آن فراتر رفت.

۱۳۳ ۳ متن به جمع اضداد که از نظرات هراکلیتوس است، اشاره دارد

(جمع شدن زشتی در زیبایی و برعکس).

۱۳۴ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- زبان فلسفی اولین بار در یونان باستان رایج شد.
- زادگاه دانش فلسفه بخشی از سرزمین یونان به نام ایونیا بود.
- از آغاز فلسفه، فیلسوفان به دنبال تبیین عقلانی تغییرات طبیعت (بودن و شدن) بودند.
- رشد جوامع را نمی‌توان صرفاً معلول رشد تفکر بشر دانست. رشد هر جامعه معلول رشد جامعه قبلی خود است.

۱۳۵ ۲ گفته می‌شود لفظ «فلسفه» را فیثاغورس برای اولین بار به

کار برد. وی همچنین واژه «تئوری» را به معنایی که امروزه رایج است و نیز واژه «کیهان» را برای جهان برای نخستین بار استفاده کرد.

۱۳۶ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- تالس نخستین اندیشمند یونانی است که اندیشه و تفکر مشخصی داشته است.
- از تالس نوشته‌های باقی نمانده و اطلاعاتی که از او داریم، براساس نوشته‌های فیلسوفان بعد از او است.
- تالس مانند دیگر دانشمندان و فیلسوفان هم‌دوره خود، به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود.

۱۳۷ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- هر جا که تمدنی شکل گرفته، کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده‌اند که همان اندیشه فلسفی را بیان می‌کند.
- از برخی فیلسوفان و اندیشه‌های فلسفی، اثری به جا نمانده است.
- این گزینه به دو دلیل نادرست است: اولاً ما تنها می‌توانیم در این خصوص گزارشی اجمالی ارائه دهیم، دوماً نخستین اندیشه بشر مشخص نیست و نظرات ما تنها می‌تواند پیرامون دورترین اندیشه‌های بشر باشد.
- تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند و دستاوردهای آن‌ها به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده است.

۱۳۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- از نظر سهروردی در ایران باستان، فلسفه وجود داشته است.
- او معتقد بود که در دوره کیانیان انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که هم به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند. این حکیمان اندکی پیش از فیلسوفان دوره یونان باستان و برخی نیز هم‌زمان و پس از آنان زندگی می‌کرده‌اند (برخی فیلسوفان ایرانی پیش از یونانیان زندگی می‌کرده‌اند).

(۳) سهروردی از دوران کیانیان سخن می‌گوید نه پیشدادیان.

۱۳۹ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- براساس این عبارت، مردم را می‌توان به سه گروه تقسیم کرد.
- این گزینه نادرست است چرا که دسته اول از مردم، دنباله‌روی راه دیگران هستند و کسی که فلسفه‌ای برای خود ندارد، برای معنابخشی به زندگی خود مجبور است از دیگران تقلید کند.

(۳) این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم.

(۴) تمام انسان‌ها با توجه به معنا و فلسفه زندگی خود، هدف انتخاب می‌کنند.

۱۴۰ ۳ تفاوت فیلسوف و مردم عادی، در دو مورد خلاصه می‌شود: اولاً

فیلسوف درباره مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

روان‌شناسی

۱۴۱ ۳ انتخاب کتاب براساس سودمندی — نشانگر ← پردازش

مفهومی ← رشد شناختی

انتخاب شغلی که علی را از دیگران متمایز سازد — نشانگر ← ویژگی اجتماعی

هویت ← رشد اجتماعی

۱۴۲ ۴ ترس از غریبه‌ها در ۸ ماهگی رخ می‌دهد که با **طفولیت**

متقارن است.

احساس توانمندی زیاد و رشد ماهیچه‌ها، در اثر تغییرات ناگهانی دوره **نوجوانی** اتفاق می‌افتد.

۱۴۳ ۱ توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، **گزینه‌تری** است، بنابراین

توجه کودکان در مقایسه با نوجوانان، کم‌تر **گزینه‌تری** است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) فرحافظه در کودکی وجود ندارد.

۳) نوجوانان، برخلاف کودکان، قادر به ظرفیت‌سازی حافظه خود هستند.

۴) مبنای استدلال در دوره **کودکی**، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

۱۴۴ ۳ دختر یا پسر بودن ← **ویژگی جنسی**

ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه ← **ویژگی روانی**

۱۴۵ ۴ کودکان در ابتدا قادر به انجام حرکات درشتی مانند بالا رفتن

از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف مانند بستن بند کفش را به دست می‌آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) منظور از رشد در دوره **کودکی**، از زمان تولد تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.

۲) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم نمود.

۳) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

۱۴۶ ۲ پرهیز از انجام کارهای بد ← **درک اخلاقی**

بازی با هم‌جنسان (بازی گروهی) ← **اجتماعی**

تصمیم‌گیری ← **شناختی**

۱۴۷ ۳ رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که

فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

۱۴۸ ۱ توصیه مربوط به **آرمان‌گرایی و عیب‌جویی** در نوجوانان این

است که باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب (صفات خوب و بد) هستند.

۱۴۹ ۳ به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و **هورمونی** در دوره نوجوانی،

تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

۱۵۰ ۳ در **هفت سال دوم** کم‌کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به کودک

فهماند و در تأدیب او کوشش کرد و او را به ارزش‌ها و دوری از زشتی‌ها رهنمون ساخت.